PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 306) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto.....$6.00
Za pol leta.....$3.00
Za New York celo leto.....$7.00
Za inozemstvo celo leto....$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 111. — ŠTEV. 111. NEW YORK, THURSDAY, MAY 12, 1921. — ČETRTEK, 12. MAJA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

JAPONSKI INTERESI V EVROPI

ODPOSLANEC JAPONSKE JE ZAVZEL SVOJE MESTO PRI VISOKI KOMISIJI ZA MEDNARODNO KONTROLO CARIGRADA IN OŽIN.

London, Anglija, 11. maja. — Nekaj senzacije je bilo ustvarjene razen pri onih, ki so bili poučeni v tem, tukaj in v Parizu vsled povsem nenaznanjenega prihoda Učide, bivšega japonskega poslanika na Švedskem, v Carigrad, da zavzame svoje mesto kot visoki komisar Japonske med pooblaščenci Anglije, Francije, Italije in Združenih držav, v kojih roke se je položilo mednarodno kontrolo turškega glavnega mesta in ožin, ki vežejo Črno morje s Sredozemskim izza časa, ko je kapitulirala Visoka porta zavezniškim silam leta 1918.

Najbrž vsled dogovora med Tokijem, Londonom in Parizom, Rimom in Washingtonom se je baronu Učidi poverilo isto množino avtoritete, kot jo imajo njegovi tovariši pri mednarodni komisiji in kakorhitro bo mirovna pogodba, sklenjena v Sevres, definitivno odobrena, bodo ti komisarji velesil, ki imajo sedaj v svojih rokah vrhovno kontrolo nad Carigradom, izpremenjeni v poslanike.

Čeprav ni imela Japonska dosedaj še nobenega stalnega poslanika ob Bosporu, je vendar v zadnjem času vzdržala od časa do časa diplomatične odnošaje z Visoko porto in najmanj 2 princa japonske cesarske hiše sta obiskala Carigrad ter sporočila sultanu pozdrave japonskega Mikada. Odnošaji med Japonsko in Turčijo so se pričeli ob času rusko-japonske vojne, ko se je Japonska zanimala za strogo izvedenje pogodbe glede Črnega morja, soglasno s katero se je Turčija zaobljubila, da bo preprečila pribod katerihkoli bojnih ladij skozi Dardanele. Določbe te pogodbe so bile tako stroge, da niso mogle niti ruske bojne ladje, nahajajoče se v Sredozemskem morju, skozi Dardanele v Sebastopol, da se jih očisti ali popravi, temveč so morale skozi Gibraltar, Severno morje in Baltik v Kronstadt, da se tam izvršijo potrebne poprave.

Povsem naravno je, da je bilo velikanske važnosti za Japonsko, da ni moglo mogočno rusko črnomorsko brodovje skozi Dardanele v Sredozemsko morje, kjer bi se lahko pridružilo brodovju Rodženstvenskija, k o je slednje vprizarjalo znamenito potovanje skozi Sueški prekop, Indijsko morje, pa v Kitajsko morje, kjer je doživelo svoj poraz. V slučaju, da bi se to brodovje lahko združilo s črnomorskim, bi pomorska bitka mogoče drugače izpadla. Na vsak način pa bi moral admiral Togo plačati višjo ceno za svojo sijajno zmago pri Cušimi.

Tri leta pozneje je poslal sultan Abdul Hamid posebno misijo na Japonsko, pod pretvezo, da se vrne obisk dveh japonskih cesarskih princev v Carigradu. V resnici pa je bil to poskus, da se zainteresira japonsko vlado za pan-azijsko gibanje, ki je bilo celo dražje srcu sultana kot pa njegovo pan-islamsko gibanje, s pomočjo katerega je skušal spraviti skupaj vse mohamedanske narode v mogočno zvezo proti krščanskim in zapadnim narodom.

V Tokiju se trdi, da ima zanimanje Japonske za usodo Carigrada in za bodočnost turškega cesarstva svoj vzrok v stiku, katerega ima Rusija s Turčijo. Rusija je, ne pa Amerika, posebno pa boljševiška Rusija, katero smatra Japonska za največjo nevarnost, ki ji preti in za svojo največjo oviro glede aspiracij, katere ima z ozirom na azijski kontinent. Ona je mnenja, da se bo moč Rusije neizmerno povečala, če bo dobila v roke Carigrad in da se bo vsled tega narasla nevarnost za Japonsko. V interesu Japonske je vsled tega, ali ohraniti mednarodno kontrolo Carigrada in Dardanel,ali pa zopet uveljaviti kontrolo sultana nad Carigradom in ožinami.

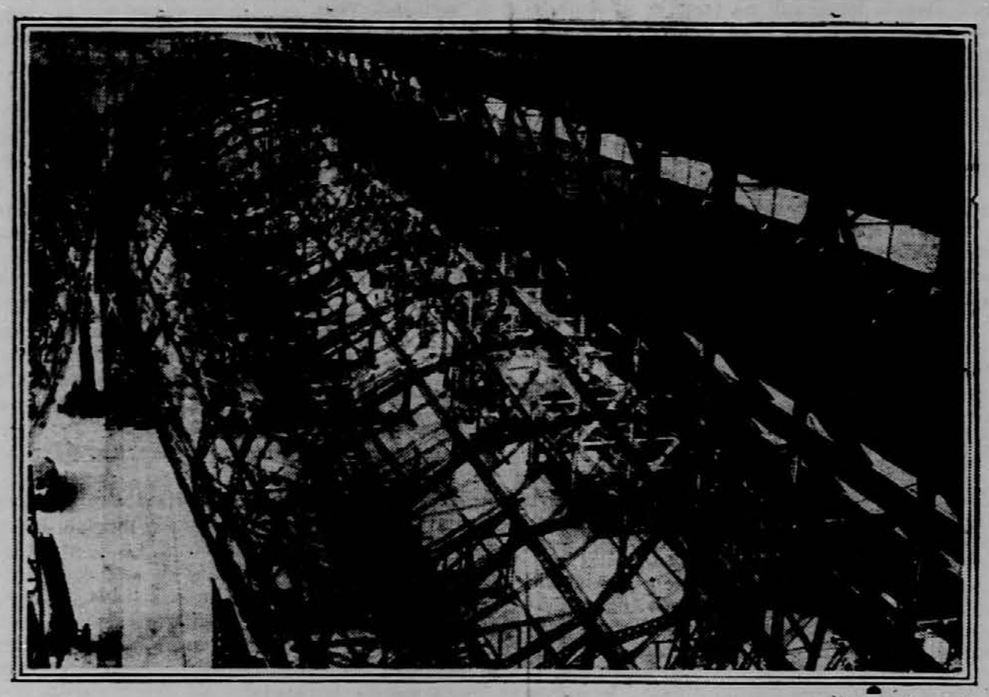

NAJVEČJI ZRAKOPLOV NA SVETU.
V Angliji grade za ameriško mornarico največji zrakoplov na svetu, R—38. Zrakoplov bo do julija dovršen ter bo tedaj napravil prvo potovanje preko oceana. Slikakaže 700 čevljev dolgo ogrodje.

MADAMA CURIE JE DOSPELA V NEW YORK

Madama Curie, slavna iznajditeljica radija, je bila deležna ob prihodu v New York velikih ovacij.

Ženske iz najbogatejših slojev, znani znanstveniki, vzgojitelji in zastopniki skoro vseh poljskih organizacij v New Yorku, so se zbrali danes, da pozdravijo madamo Curie, iznajditeljico radija, ki je dospela v Ameriko s parnikom "Olympic".

Madama Curie se je nahajala v spremstvu svojih dveh hčera, Irene in Eve ter Mrs. William Broan Mellomey, a načelnice komiteja, ki je zbral skupaj $100.000 v namenu da kupi gram radija kot dar Amerike za najbolj odlično znanstvenico na svetu.

Po sprejemu na pomolu je odšla madama Curie s hčerkama na dom Mrs. Meloney. Predsednik Harding ji bo dne 20. maja izročil v Beli hiši gram radija.

Madama Curie je bila rojena v Varšavi na Poljskem dne 7. novembra 1867. Njen oče, dr. Ladislav Sklodowski, je bil profesor fizike. Njena mati je bila ravnateljica neke dekliške šole. Od obeh je podedovala ljubezen do znanosti.

V starosti šestnajstih let je završila z odliko dekliški licej. Nato je bila nekaj časa zaposlena v fizikalnem laboratoriju industrijalnega muzeja v Varšavi. Po smrti svojeg očeta pa je sklenila iti v Pariz da izpopolni svojo izobrazbo.

Njeno življenje v Parizu je bilo izprva naporno, ker je bila izpostavljena veliki revščini. Živela je v majhni sobici, v kateri je stala le postelja ter mizica. Preživljala pa se je z mlekom in črnim kruhom. Pozneje je dobila službo v laboratoriju tehnične šole kot pomivalka steklenic.

Ko pa je postalo znano, da je hčerka kemika se ji je nudilo polne prilike za eksperimentalno delo. Pozneje je bila pripuščena v Sorbornno, kjer se je sestala z mladim inštruktorjem, Pierrom Curie, ki je bil takrat že dobro poznat. Delala in študirala sta skupaj in leta 1895 sta se poročila. Glavni uspeh njih študij je bila iznajdba radija, one zagonetne snovi, ki vključuje toliko možnosti. —

NEMŠKI ODGOVOR DOSPEL V LONDON

Odgovor Berlina v katerem se je sprejelo ultimatum, je bil izročen v Londonu.

London, Anglija, 11. maja. — Brezpogojni sprejem zavezniških reparacijskih pogojev od strani Nemčije je bil izročen angleškemu ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu od strani nemškega poslanika v Angliji, dr. Sthamer-ja.

Berlin, Nemčija, 11. maja. — Novi nemški kabinet je prišel danes s pripravo formalne poslanice nemške vlade na zaveznike, v kateri se bo sprejelo pogojem, obrazložene od strani najvišjega zavezniškega sveta v Londonu. Dr. Julius Wirth, novi kancelar, je dobil pretekli večer zaupnico v nemškem državnem zboru, kajti zastopstvo je odobrilo sklep ministrstva, da sprejme zavezniški ultimatum. Za sprejem je glasovalo 221 poslancev, proti sprejemu pa 175, s čemur je dobila vlada Wirtha večino 46 glasov.

Glasove, ki so bili za sprejem ultimata, so oddali člani centruma, demokratične stranke, neodvisne socijalistične, večinske socijalistične stranke. Proti načrtom ministrstva kot jih je objavil novi kancelar pa so glasovali nacijonalisti, člani nemške ljudske stranke, komunisti in člani bavarske ljudske stranke.

V svojem nagovoru je povdarjal dr. Wirth velikanska bremena, katera je prevzela Nemčija s tem, da je privolila v zavezniške pogoje, a trdil, da bi alternativa francoske okupacije Ruhr doline popolnoma paralizirala nemško industrijalno življenje in demoralizirala deželo.

Domneva se, da bo vsebval odgovor dr Wirtha brezpogojni sprejem zavezniških pogojev, da pa bi izvedenje popolnega razoroženja lahko imelo slabe posledice, posebno v Gornji Šleziji, kjer so Poljaki vprizorili veliko ustaško gibanje.

Odkar je bilo objavljeno novo nemško ministrstvo, se je dosti špekuliralo o njega trajnosti.

KEMAL PAŠA POD PALCEM BOLJŠEVIKOV

Turškim nacijonalistom je bila vsiljena pogodba, soglasno s katero se daje sovjetom koncesije.

Carigrad, Turčija, 11. maja. — Tako nacijonalisti kot Grki nadaljujejo s svojimi vojaškimi pripravami, a vsled splošnega položaja si nikdo ne upa prvi napasti. Grki še vedno upajo, da bo prinesla intervencija od strani kake tretje sile mir, dočim so se vrgli nacijonalisti, ki so izgubili vse zaupanje v Evropo, popolnoma v naročje boljševikov.

Muštafa Kemal paša je predložil skupščini v Angori ekonomsko pogodbo, sestavljeno od boljševikov, ki zahteva, da se daje ladjam s sovjetsko zastavo, prioriteto ali prvenstvo v vseh pristaniščih Črnega morja; da se podeli rudarske koncesije med Trapezuntom in Antino izključno le Rusom in da se jim tudi podeli železniške koncesije med Vanom in perzijsko mejo ter med Arzinjanom, Erzerumom in Angoro.

Ko je predsednik zbornice primerjal te zahteve s takimi kot bi jih stavili kapitalisti, so boljševiški delegati v Angori baje odgovorili:

— To je dina pot za vašo rešitev. Grki zahtevajo več.

Pogodba ni še bila odobrena, a zbornica razpravlja o njej in vspričo dejstva, da prete boljševiki s prekinjenjem dobave municije v slučaju, da bi se pogodbe ne odobrilo, je zelo vrjetno, da bo nacijonalistični parlament prisiljen privoliti v vse zahtevane privilegije. Vedo, da je vspričo sedanjega položaja v Rusiji dogovor le na papirju.

SEDEM UBITIH NA SICILIJI.

Rim, Italija, 10. maja. — Sedem oseb je bilo ubitih in enajst nadaljnih ranjenih v boju, ki se je završil med nacijonalisti in socijalisti v Castelveranto, v bližini Palema, Sicilija.

Spopad je bil posledica nekega političnega zborovanja. Drugod v Italiji so se končala slična zborovanja, ki se vrše vspričo bližajočih se volitev, mirno in prišlo je le do nekaj posamljenih in majhnih izgredov.

VELIK POŽAR.

Saratoga Springs, 11. maja. — Danes zjutraj je uničil ogenj hišo Johna K. Walbridge, izdajatelja Daly Saratogian. Povzročena škoda znaša tridesettisoč dolarjev.

Lastnika, njegovo ženo in služkinjo so rešili ognjegasci.

RAZKRITJE NARAVNEGA PLINA.

San Jose, Costarica, 10. maja. Poroča se, da se je razkrilo celo dragoceno petrolejsko in plinovo ozemlje v bližini Puerto Limon, na iztočni obali Costarice.

Naravni plin prihaja iz zemlje v velikih množinah pri Chauila in neki vodnjak, iz katerega je prihajal plin je postal pozorišče resnega požara.

Domneva se, da je to prvo razkritje naravnega plina v Centralni Ameriki.

NOV PROECS ZA MOONEY-A.

Wheeling, W. Va., 11. maja. — Vsaki dve leti vršeča se konferenca mednarodne bratovščine strojnikov in mazačev je sprejela resolucijo, s katero se zahteva novo obravnavo v zadevi Mooney-a, ki je v ječi radi bombne eksplozije, ki se je završila v San Francisco ob priliki parade za vojno pripravljenost.

Resolucija je bila sprejeta, potem ko je konvencija poslušala izvajanja Mooney-evega brata Johna.

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v staro domovino, mu še vedno lahko preskrbimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem oziru se obrnite na tvrdko:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejše in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelek)
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

PETNAJST ANGLEŠKIH SIROT NA POTI V AMERIKO.

London Anglija, 11. maja. — S parnikom "Aquitania" bo dospelo v soboto v New York petnajst angleških sirot, katere bodo adoptirale razne newyorške družine.

JOHN H. THOMAS DOSPEL V AMERIKO.

Včeraj je dospel s parnikom "Olympic" v Ameriko John H. Thomas, delavski voditelj v angleškem parlamentu. Na pomolu se je zbralo veliko število delavcev, ki so žvižgali ter nosili tablje z napisi, v katerih je bilo odločno obsojeno njegovo delovanje. Policija je le s težavo zadržala demonstrante.

Nekemu časnikarskemu poročevalcu je rekel:

Težko sem delal za Anglijo, sedaj so mi pa pošle moči. Zdravniki so mi priporočili popolen mir.

Zakaj si je ravno Združene države izbral za svoje začasno bivališče, ni nikomur povedal.

FINSKA BO DOBILA ALAND OTOČJE

SVET LIGE NARODOV JE PRIPISAL FINSKI ALAND OTOČJE, A DOVOLIL ŠVEDSKIM INTERESOM POSEBNA JAMSTVA.

Ženeva, Švica, 11. maja. — Komisija, ki je bila imenovana od Lige narodov, da preišče vprašanje Aland otočja v Baltiku in vprašanje, če naj to otočje od sedaj naprej pripada Finski ali Švedski, je ravnokar izdala poročilo, ki obsega nekako 36.000 besed in ki vsebuje preiskave, katere so vprizorili na otočju Mr. Elkus, prejšnji ameriški poslanik v Turčiji; M. Calonder, prejšnji švicarski predsednik in baron Beyens iz Belgije.

Komisija ugotavlja, da govori 96 odstotkov izmed 22.000 prebivalcev tega otočja švedski jezik, dočim obstoja 320.000 ali 11 odstotkov prebivalcev Finske iz Švedov. Važnost Aland otočja, kojega prebivalstvo se peča večinoma z ribolovom, tiči v tem, da je najti tam dosti dobrih pristanišč in luk. Do leta 1808 je predstavljala Finska del Švedske. V tem letu je izgubila Švedska svoje province, ki so z Aland otočjem vred pripadle Rusiji. Leta 1917 pa je Finska proglasila svojo popolno neodvisnost.

Celo Švedska ne zanika, da predstavlja Aland otočje del Finske, a Švedi bazirajo svoje zahteve do teh otokokov na dejstvo, da so se leta 1917, nekako štiri mesece pred proglasitvijo finske neodvisnosti, sestali prebivalci otokov ter dali izraza želji, da se smejo pridružiti Švedski. Od onega časa naprej so večkrat ponovili svojo soglasno željo, da prenehajo pripadati Finski ter da se priklopijo Švedski. Ravno pred slenitvijo premirja so se obrnili na predsednika Združenih držav in tudi na Anglijo, naj se jim dovoli določiti, h kateri deželi naj pripadajo.

Nihče ne dvomi da bi ljudsko glasovanje izpadlo ugodno za — Švedsko, a vprašanje je bilo, če ima kdo pravico oropati Finsko teh otokov. Želja za spojitev s Švedsko temelji na tem, da si ohranijo švedski jezik in finska vlada je pripravljena dati otočanom primerna jamstva z ozirom na njih jezik in kulturo. Vsled tega izjavlja komisija, da bi bilo krivično oropati Finsko teh otokov in to prav posebno raditega, ker je prebivalstvo majhno ter bi se otočje ne moglo preživeti kot neodvisna država.

Komisija priporoča vsled tega gotova jamstva, katera naj da Finska prebivalstvu otočja in pouk v normalnih in celo srednjih šolah naj bi se vršil le v švedskem jeziku.

UJEL ORLA Z LASOM.

Sioux City, Iowa., 11. maja. — Thomas Hale, cowboy na neki reči v bližini Gregory, S. D., je ujel včeraj z lasom živega orla. Hale je videl, kako je orel planil na nekega teleta. Čakal je, dokler se ni žival nažrla, nakar je odjahal v bližino, ujel orla z lasom ter ga odnesel domov.

DELO OTROK RASTE.

Washington. D. C., 11. maja. — Naraščanje v številu zaposlenih otrok v Združenih državah je bilo skoro popolnoma v razmerju s povišanjem splošnega prebivalstva Združenih držav v zadnjih osmih letih, soglasno z delavskim departmentom Združenih držav. Statistike, katere je sestavil otroški oddelek, kažejo, da je leta 1920 vzelo dovoljenja za delo 76.194 mladoletnih otrok v dvanajstih velikih mestih.

Več otrok je vzelo dovoljenje za delo tekom leta 1920 kot v kateremkoli prejšnjem letu z izjemo leta 1918, ko je bila vojna produkcija na svojem višku. Povečanje števila tekom zadnjega leta se je pripisovalo povišanju življenskih stroškov ter pomanjkanju dela.

ŽENA GIOLITTI-JA UMRLA.

Rim, Italija, 11. maja. — Danes se je tukaj obvestilo, da je umrla gospa Giovanni Giolitti, žena italjanskega ministrskega predsednika.

ANGLEŠKIM TKALCEM SO ZNIŽALI PLAČO.

Manchester, Anglija, 11. maja. Družba angleških tovarnarjev je izjavila, da bo zmanjšala svojim delavcem plačo za trideset odstotkov. Prizadetih bo tristo tisoč tkalcev.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$2.40	1,000 kron	$ 7.75
400 kron	$3.20	5,000 kron	$38.50
500 kron	$4.00	10,000 kron	$76.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 3.00	500 lir	$27.50
100 lir	$ 5.70	1000 lir	$54.00
300 lir	$16.50		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000	nemško-avstrijskih kron	$ 2.85
5,000	nemško-avstrijskih kron	$ 13.00
10,000	nemško-avstrijskih kron	$ 26.00
50,000	nemško-avstrijskih kron	$120.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče sporoči, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Stališče Francije.

Dejstvo, da se je ob enajsti uri in s kislim obrazom Nemčija uklonila ultimatumu zaveznikov, je brez vsakega dvoma posledica pretnje Francije, da se bo poslužila sile. Ko vse drugo ni nič pomagalo, je ostala to edina pot iz sile. Dolge mesece so Francozi ponavljali, da se bodo morali končno poslužiti sile kot edinega sredstva, da se prisili Nemčijo k sprejemu zavezniških pogojev. Uspeh dokazuje, da je bila sodba francoske vlade zdrava. Čitanje nemške psihologije od strani Francije je bilo korektno. Nobena druga stvar kot goli meč preko njene glave ni mogel spraviti Nemčije do tega, da bi se udala ter držala obljube, katere je dala, ko je podpisala mirovno pogodbo v Versailles.

Celo to zadevo je s skrajno jasnostjo in spretnostjo obrazložil v svojem govoru francoski ministrski predsednik Briand, katerega je imel v francoski poslanski zbornici, predno je odpotoval na zaključno konferenco v London.

Brand je vprašal, zakaj si Nemčija na vse kriplje tako krčevito prizadeva dobiti druge dežele za posredovanje v njeni zadevi. Zakaj se je obrnila Nemčija na Švico, celo na Čehoslovaško, na Vatikan in končno na Združene države? Zakaj ni prišla naravnost k Franciji s svojimi novimi mirovnimi ponudbami? Bilo je to raditega, ker je vedela, da nima Francija nobenega zaupanja v nemško dobro vero. Dve leti ni bilo nobenega konca ne kraja nem. obljub, zavlačevanj in protestov, — in edina posledica tega je bila, da se je Francija prepričala o neodkritosrčnosti Nemcije in njenem stremljenju, da pridobi nekaj časa ter zavleče končno rešitev. Vsled tega je prišla ura, ko je rekla Francija nemški vladi: — Nikakih besed več, sedaj je treba dejanj. — Nikakih obljub, sedaj je treba plačati.

To je pomenjalo silo in ministrski predsednik Briand je izjavil, da je Francija pripravljena poslužiti se sile. Hotela je pokazati moč edino raditega, "ker je bila prisiljena storiti to, vsled slabe vere dolžnika." Nemčija pa naj nikar ne misli, da se je nameravalo le formalno stvar, le mogoče kretnjo.

— Mi imamo potrebna sredstva v svojih rokah in v slučaju potrebe se jih bomo poslužili, — je rekel Briand, — da dobimo to, kar zahteva Francija. Iz ust Nemcev samih je sedaj potrjena resnica vse ga tega.

Vse to pomenja vindikacijo francoske politike. Triumf pa tudi ne bo izginil vspričo neposrednega uspeha. Francija je našla način, kako postopati z neizbegljivo Nemčijo, ki ni vredna zaupanja. To pa je postopanje, ki bo v bodočnosti prav tako koristno in uspešno, kot je bilo sedaj. Nemško stališče se ne bo zaenkrat izpremenilo. — Kjerkoli bo Nemčija videla priliko izogniti se obveznostim te ali one določbe mirovne pogodbe, bo to tudi storila. Zopet se bo poslužila starih pritožb in starega izbegavanja. Tedaj pa se bo izkazalo zopet kot uspešno sredstvo, katero so našli sedaj Francozi. Nemčija je zaenkrat pokazala svetu, da se noče podvreči nobeni drugi stvari na svetu kot sili, in to je nauk, katerega bo treba še dolgo časa obdržati pred očmi.

Jugoslovanski ustavni problem.

Za "Glas Naroda" napisal **dr. Ivan Shvegel**, bivši član jugoslovanskega parlamenta.

Politično in ekonomsko ustaljenje ali konsolidiranje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev napreduje na hiter in soliden način. Kriza, vsled katere Evropa še vedno trpi in ne le Evropa, temveč ves svet, vključno dežele, ki niso bile direktno prizadete od vojne, vpliva povsem naravno tudi na Jugoslavijo ter zavlačuje uravnavo številnih važnih vprašanj ter naglico napredka, ki bi bil drugače še veliko bolj očividen. Dobri opazovalci pa morajo spoznati, da ne morejo imeti dogodki sekundarnega pomena, čeprav izgledajo na prvi pogled važni, nobenega upliva na splošni tek našega narodnega razvoja, v katerem vlada vodi mirno in odločno veliko in bogato deželo, z ozemljem, ki je tako kot ono Italije ter pridnim in miroljubnim prebivalstvom, predvsem poljedelskim, ki šteje trinajst milijonov duš. Po strašnem opustošenju Srbije ter velikem trpljenju in neredu v drugih provincah, povzročenem od vojne, sta bila sedaj zopet ustanovljena red in varnost. Delo konštituante ali ustavodajne skupščine, ki ima nalogo sestaviti novo ustavo jugoslovanskega kraljestva, bo v teku par mesecev završeno dejstvo, pod vodstvom starega srbskega državnika Nikole Pašiča, ki je po izkušnjah celega življenja kot voditelj v svoji lastni deželi Srbiji in njenimi sorazmerno enostavnimi problemi, pokazal odlično sposobnost in vztrajnost v postopanju z večjimi in bolj kompliciranimi vprašanji združene Jugoslavije. Po svojem povratku z mirovne konference, na kateri je vodil jugoslovansko delegacijo, je zopet prevzel predsedstvo nad belgrajsko vlado po zadnjih volitvah in v namenu, da zagotovi sprejem temeljnih postav, se mu je posrečilo stvoriti večino, sestoječo iz dveh največjih strank, radikalcev in demokratov, katerim so se pozneje priklopili še mohamedanci ter del kmečke stranke, predstavljajoč v celem blok 240 poslancev. V opoziciji so komunisti, katoliška stranka, republikanci, Narodni klub in Radičeva hrvaška stranka, — ki kontrolira polovico mandatov iz Hrvaške, — nadalje tudi socijalisti in večina kmetske stranke. Zadnji dve stranki, čeprav izven vlade, pa najbrž ne bosta delali težkoč vladni politiki, dočim manjka ostalim opozicijskim silam, ki nasprotujejo vladi vsaka iz svojih posebnih vzrokov, motenje zveze ter bi vsled tega nikdar ne bile v stanu stvoriti svojo lastno splošno politiko in vlado. V tem tiči tudi moč sedanje kombinacije Mr. Pašiča.

V naslednjem hočemo nuditi kratek pregled 86 členov ustave, kot jih je predložila parlamentu vlada.

— Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev je ustavna, parlamentarna in dedna monarhija.

Oficijelni jezik je srbo-hrvaški in v Sloveniji tudi slovensko narečje (?) tega jezika.

Postave in državljanstvo so enake za celo kraljevino.

Plemiški naslovi so odpravljeni.

Jamči se osebno svobodo, privatno lastnino, prostost vere in vesti, prostost časopisja in zborovanja.

Zakonodajna sila se nahaja v rokah vladarja in parlamenta.

Kralj imenuje armadne in vladne uradnike ter zastopnike dežele v njenih odnošajih z inozemkimi državami.

On napove vojno ter sklene mir, a v slučaju, da ni Jugoslavija dejanski napadena od kake druge dežele, je napoved vojne odvisna od privoljenja parlamenta.

Kralj skliče sestanek parlamenta ter ga tudi lahko razpusti, v katerem slučaju se morajo vršiti nove volitve v teku treh mesecev.

Nobeno vladno dejanje vladarja ni pravomočno brez podpisa tozadevnega ministra.

Kralj postane polnoleten v starosti osemnajstih let.

Vladajoča dnastija je hiša Karadžorževičev.

Parlament, kojega člani uživajo osebno imuniteto, je sestavljen iz dveh zbornic, poslanske zbornice in senata. Poslan. zbornica ima tristo članov, izvoljenih na temelju splošnih, enakih in tajnih volitev za dobo štirih let. Vsak državljan, ki je dosegel starost enoindvajsetih let, ima pravico do glasovanja, z izjemo častnikov in vojakov v aktivni službi.

Senat šteje sto članov, ki ne smejo biti stari manj kot po štirideset let in ki so bili deležni vsaj srednješolske izobrazbe. Senata ni mogoče razpustiti. Senatorji so izbrani za devet let, po ena tretjina vsako tretje leto.

Postave sprejme poslanska zbornica ter jih sporoči senatu, ki jih ali sprejme ali pa vrne s protipredlogi.

Če noče poslanska zbornica privoliti v izpremembe senata in vztraja sledniji pri njih, pride postava po enem mesecu zopet pred poslansko zbornico ter postane pravomočna, če jo sprejme kvalificirana večina.

Eksekutivno silo izvaja kralj potom kabineta ministrov.

V eksekutivne svrhe je dežela razdeljena v province, okraje in občine.

Razdelitev v province naj ne presega petintridesetih.

Province bodo deležne precejšnje samouprave v provincijalnih zastopstvih in provincijalnih komitejih, izvoljenih na istem principu kot centralni parlament.

Državni svet bo posloval kot najvišji administrativni tribunal za uravnavo konfliktov med različnimi administrativnimi oblastmi.

Polovica njegovih članov je izvoljena od naroda, polovica pa je imenovana od kralja.

Obveznost z ozirom na vojaško službo in davke je splošna.

Davke je mogoče uveljaviti le potom postave.

Posebno poglavje se tiče neodvisnih sodišč in pravosodja.

Izpremembe v ustavi je mogoče uveljaviti le potom dvetretinjske večine državnih poslancev in senata.

To, kar smo navedli dosedaj, je ustava, kot jo predlaga vlada na temelju radikalno-demokratičnega kompromisa in ta ustava bo najbrž sprejeta, seveda z gotovimi modifikacijami. Najmanj pet drugih osnutkov, različnih v večji ali manjši meri od vladnega, je bilo predloženih od strani strank, soglasno z njih političnimi programi.

Kmetje so polagali prav posebno važnost na agrarska vprašanja ter agrarne reforme, dočim so zhtevali socijalisti dalekosežno socijalno zakonodajo. Vlada je ugodila njih prošnjam s tem, da je dostavila k ustavi celo poglavje s socijalnimi in ekonomskimi regulacijami, ki v veliki meri povdarjajo in razširjajo njene lastne predloge. Treba je še čakati in videti, če je v teh časih izpreminjajočih se reform primerno uvesti v ustavo podroben socijalni program.

Nekatere točke tega socijalnega programa pa bodo zelo velikega pomena, kot naprimer državno zavarovanje delavcev, obligatorična intervencija države, da se uravna ali prepreči socijalne konflikte in pogoj, da se ne sme v nobenem slučaju, kadar se ekspropriira kako posestvo, storiti tega brez pravične odškodnine za lastnika.

Ta odredba bo veliko pripomogla k pospešenju reda in varnosti in k ustanovljenju naših trgovskih in ekonomskih odnošajev z drugimi deželami. Takozvani Ekonomski svet, sestavljen iz zastopnikov vseh proizvajajočih elementov države, bo ustanovljen, da predlaga, izdela in sestavi vso ekonomsko zakonodajo, predno bo slednja predložena parlamentu v končni sprejem.

Najbolj težavni del notranjih ekonomskih problemov Jugoslavije kot vseh evropskih dežel, je agrarno vprašanje, ki se peča z razkosanjem in zopetno razdelitvijo veleposestev, privatnih gozdov ter kompenzacije lastnikov. Na Čehoslovaškem se hoče naprimer uveljaviti, da ne sme posamezni človek lastovati več kot 250 hektarjev gozda in 150 hektarjev poljedelske zemlje. (En hektar je približno dva akra in pol).

Dejstvo, da je mohamedanska stranka, ki zastopa veleposestnike v Bosni, kojih posest datirajo nazaj v dni turškega zavojevanja, sprejela članstvo v istem kabinetu, v katerem je najti tudi zastopnike malih kmetov, ki se zavzemajo za reforme, je dokaz, da se je doseglo tudi v Jugoslaviji kompromis v tem pogledu.

Glasi se, da bodo dobili mohamedanski begi v Bosni kompenzacijo ali odškodnino v znesku 250 milijonov kron za svoja veleposestva, katera bodo morali izročiti. V drugih delih dežele je ta problem manj akuten in v Srbiji sploh ne obstoja.

Preveč radikalna reforma bi ne predstavljala le veliko krivico, temveč bi bila tudi povsem nemogoča v deželi kot je Jugoslavija, kateri še vedno manjka intenzivnega poljedelskega razvoja in notranje kolonizacije. To je mogoče doseči le v poteku časa, po skrbnem študiju, z dobro organizacijo ter velikimi finančnimi sredstvi. Vsega tega pa še manjka v takem obsegu kot bi bilo treba. Uveljavljena bo vsled tega kompromisna rešitev, ki ne bo nikogar popolnoma zadovoljila, ki pa bo porazdelila nezadovoljstvo med vse prizadete.

Drugi ugovori proti predlagani ustavi, temelječi tudi drugače na različnih strankarskih programih republikancev, Radičeve stranke, Narodnega hrvaškega kluba ter slovenskih klerikalcev, kažejo bolj osnovno razliko v primeri s stališčem vlade v tem, kar predstavlja glavno točko ustavodajnega spora, namreč vprašanje med centralizmom in federalizmom.

Oni zahtevajo razdelitev dežele v avtonomne province. Republikanci zahtevajo ljudsko glasovanje, da se reši to zadevo. Narodni klub predlaga ustanovitev naslednjih provinc, bolj na zgodovinski kot pa praktični podlagi:

— Srbija in Macedonija, Hrvaška - Slavonija - Dalmacija, — Bosna - Hercegovina, Slovenija, Medžimurje, Istra in otoki, Črnagora.

Zahtevajo nadalje veliko zakonodajno avtoriteto za provincijalne zakonodaje ter puščajo centralnemu parlamentu le zunanje zadeve, valuto, del finance, pošto in zvezno administracijo. Šole in zadeve javnega zdravstva naj bi bile naprimer zadeve provinc.

Mr. Protič, bivši ministrski predsednik, ki se je vsled razlike v naziranjih odpovedal svojemu mestu v zbornici, je bil pripravljen dati avtonom. programu večje koncesije ter je v svojem osnutku predlagal devet provinc, mesto vek kot tridesetih, katere je najti v programu ali osnutku sedanje vlade.

V nekem pamfletu, katerega je predkratkim izdal, je branil svojo politiko na temelju, da je preveč drastične izpremembe nepriporočljive in da je vsaj od pričetka treba upoštevati do gotovih meja zgodovinske stvaritve.

Onim, ki kažejo na centralistično ustavo Italije kot na vzgled, odgovarja, da je italijanska administracija najbolj počasna in najbolj birokratična v celi Evropi. Taka birokracija kot sad centralizma, oslablja najboljši narod ter uničuje samostojno mišljenje. Obrnil je pozornost na vzgled Anglije, kjer se ni meja zgodovinskih okrajev izpremenilo v zadnjih sedemsto letih.

Lahko pa se odgovori temu vse časti vrednemu staremu državniku, da se temeljne razmere v Angliji ali celo v Združenih državah razlikujejo od onih dežel v centralni Evropi, ki so obdane od sovražnih narodov ter potrebnějo povsem naravno večjo množino centralizma, da se zavarujejo proti napadom v miru in vojni in da si zagotove trajen uspeh.

Na drugi strani pa priznavajo tudi demokratje, kot najbolj odločni zagovorniki takozvanega centralizma, da ni mogoče njih politike brezobzirno prestaviti v dejstvo in da je centralizirana administracija lahko v soglasju z veliko množino samovlade.

V teku časa bodo diference, ki so danes videti skoro nepremostljive, izginile ter izgubile vsak praktični pomen v očeh nove generacije, ki se bo morala boriti s sto in sto nujnimi problemi, tikajočimi se socijalne, kulturne in ekonomske rasti in enotnosti naše dežele, ki bo jamstvo naše sile in enotnosti, za katero se je jugoslovanski narod boril in za katero je toliko trpel.

Peter Zgaga

Premogarski baroni pozivajo ljudi naj po leti napolnijo svoje zaloge s premogom — seveda po zimskih cenah.

* * *

Arestantje v Sing Singu so jako dobro preskrbljeni. Posebno onim, kateri imajo umreti na električnem stolu, posvečajo vso pozornost. Vedno so zdravniki pri njih, in najboljšo hrano uživajo. Cigaret dobe, kolikor hočejo in še drugih ugodnosti po vrhu. Seveda, Amerika je moderna in napredna država.

Oblasti, ki tako človekoljubno skrbe za na smrt obsojene, so po mojem mnenju podobne oni ženski, ki je lonec vode lepo segrela ter jo parfumirala in zatem vtopila v nji mlade mačke.

* * *

Prijatelji, sedaj je čas, da daste osnažiti svoj lanski slamnik.

Če ga pa imate, se ravnajte po ženski modi in nosite klobuk. Ženske nosijo namreč od maja pa do novembra klobuke, od novembra do maja pa slamnike.

* * *

Domači vrtovi napravljajo veliko veselja — posebno kokošim in vrabcem.

* * *

So pa hudirji, ti bankirji, so zlodji naši šifkartaši:

Dne 3. aprila je prišla srečno v Čikago neka ženska iz starega kraja.

V Ameriko je potovala s "posredovanjem" znane firme, ki hoče imeti patent nad vsem, kar se tiče mašnega plašča, priseljevanja, izseljevanja in pošiljanja denarja.

25. aprila, torej tri tedne pozneje, je pa sporočil zastopnik "firme" sorodniku one ženske, da se ženska nahaja zastran pomanjkanja denarja v Ljubljani. Če pošlje potreben denar, bo šla naprej, če ne pa ne.

To je krasno poslovanje, to je krasna zveza s staro domovino.

* * *

V Ameriko je dospela madama Curie, iznajditeljica najbolj dragocene kovine na svetu, radija.

Ameriške ženske ji bodo podarile v znak zaslug en cel gram te robe. En gram radija stane stotisoč dolarjev.

* * *

Značilno je da je madama Curie hči onega naroda, katerega povprečni Amerikanec tako rad naziva s psovko "you damned Polak".

Madama Curie je Poljakinja in njeno dekliško ime je Sklodevska.

* * *

Amerikanci naj vpoštevajo dobrote, katere so izkazali Slovani Ameriki in celemu svetu.

Navadni slovanski delavec, katerega Amerikanci ne vpoštevajo in ga pri vsaki priliki zapostavljajo, je s tem, da je vsak dan po osem ali dvanajst ur tvegal svoje življenje, nakupičil Amerikancem miljone in miljarde bogastva.

* * *

Šele ko se bodo Amerikanci v tem pogledu popolnoma izboljšali in predrugačili, bodo postali ono, kar hočejo biti in po pravici tudi zaslužijo, namreč — narod in pol.

* * *

Slovanka Curie je dala svetu radij — edino uspešno zdravilo proti raku.

* * *

Morda ni več daleč čas, ko bodo poslali slovanski bratje z vzhoda Franciji uspešno zdravilo, ki je bo ozdravilo strašnega raka — šovinizma, prepotentnosti in omalovaževanja svojih sodedov.

Bekir Samy beg, angorski zunanji minister, je dejal dopisniku pariškega Matina:

Grki so dobili tako lekcijo, da bo zdravilno vplivala nanje. Ne preostane jim sedaj drugega, kot da položijo orožje in izpraznijo Smirno, Tracijo in ostala turška ozemlja. Potem se bomo morda pogajali.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Ozdravite svoje živce.

Kadar počutite, da ste utrujeni, zlovoljni, nervozni, ako se lahko razjezite, ako vas vznemirja šum in ropot, nemorete storiti boljega, kakor če vzamete

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) pravilno zdravilo in tonika. Namenjen je za take slučaje. Umiri ter ublaži živce, povzroči spanje, ki osvežuje in pojačuje vaš živčni sistem. Cena $1.25. Dobite ga pri vašem lekarju. Vprašajte za Severovega. Ne jemljite drugega.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pozna ga.

On (v gledišču): — Oprosti mi za trenutek. Šel bom ven, da se navžijem svežega zraka.

Ona: — Če je to iste vrste zrak kot si ga prinesel nazaj zadnji pot, potem je boljše, da ostaneš tukaj.

Prebivalstvo Pariza.

Po ljudskem štetju, ki se je vršilo v Parizu dne 6. marca 1921, šteje Pariz 2 miljona 800 tisoč prebivalcev, tedaj za 45 tisoč več, kakor leta 1911.

Velika razlika.

Dobra farma v Illinoisu ali Iowa stane od $200 do $600 aker, povprečen pridelek za farme v Illinoisu in Iowi pa je komaj $39.00 na aker. Farmarji v okolici Pinetowna, N. C. pa pridelajo povprečno od $200 do $1.000 na aker. In ta dejstva so napotila illinoiške farmarje, da kupujejo naša zemljišča, katerih cena je sedaj še tako nizka, da je pristopna vsakemu delavcu.

Naša zemljišča leže v lepi ravnini, zraven potov, železniških postaj in uspevajočih mest, v kraju kjer je klima izvrstna, kjer ni viharjev in diklonov, kjer mraz ne uniči zgodnjih pomladanskih nasadov in kjer imate najmanj 240 dnij v letu brez mrazu. Pitna voda je izvrstna in neprekosljiva. Poleti ni hude vročine in tudi zime ni. Prst je črna kot tinta in na njej uspevajo vsi pridelki zmernega pasa, kakor tudi vse vrste sadja in vinske trte.

Za našo naselbino je določenih 160 parcel po 40 akrov. Vsaki familiji je dovolj 40 akrov, kjer je mogoče toliko pridelati v dolarjih in centih ali pa še več kot pa je mogoče na 160 akrov veliki farmi v Illinoisu ali pa kje drugje.

Mnogo rojakov je že kupilo farme tukaj.

Za nadaljna pojasnila pišite na

A. H. SKUBIC & CO.,
Pinetown, N. C.

TAK-LE SEM JAZ

ANDREJ PRIJATU.

Papežev Andreje iz Gorenje vasi ali bolje Ribničan, ki grem na obisk v stari kraj. Jaz sem že 20 let ameriški državljan in ko bom prišel nazaj, bom vedel kaj več povedat od suhe robe, piščalk in loučene žrdi. — Andrej Prijatu, 67 E. 51. St., Murray, Utah.

Desetletnica.

V sredo, 7. maja 1921, sem obhajal 10 letnico, odkar sem začel prodajati zemljišča in hiše v Clevelandu, Ohio. Sedaj me veže dolžnost, da razjasnim Slovencem v Clevelandu in po raznih drugih krajih Amerike, kaj sem napravil v teh 10. letih.

V začetku sem bil prvi in edini slovenski prodajalec zemljiščev in hiš. Prodal sem mnogo hiš Slovencem v tej največji Slovenski naselbini, Clevelandu. Mnogo drugorodcev se je izselilo iz te okolice in njih prostore so zasegli Slovenci. To veliko število slovenskih lastnikov hiš je veliko pripomoglo, da imajo Slovenci sedaj tak lep napredek.

Vedno sem bil vnet na društvenih poljih in storil sem vse, kar je bilo v moji moči za napredek in korist Slovencem v tej naselbini.

Ker mi je pa influenca v l. 1918 zapustila neljube posledice, sem bil prisiljen izseliti se v newyorško državo, kjer mi je podnebje bolj ugajalo. V času dveh let sem dobil zopet nazaj svoje zdravje.

Sedaj sem zopet v Clevelandu med svojimi znanci in prijatelji, v naselbini, kateri sem bil v resnici nekoliko pripomogel k razvoju.

Zato pa cenjeni mi znanci in prijatelji, ob 10. letnici zopet apeliram na vas, da kadar boste imeli kaj opraviti s zemljišči bodisi z mestnimi ali s farmami, obrnite se name.

Sedaj sem v stanju postreči vam bodisi s hišo ali farmo.

Rojaki, jaz bom tako delal kakor sem delal prej, predno sem šel v New York. Dobro vam je znano moje delo in postrežba, in uverjen sem, da sedaj boste bolj znali ceniti postrežbo. Znano je vam tudi, koliko posestev sem spravil vred skozi potrebno sodnijo in to v tako kratkem času, da je lahko udova ali udovec prodal hišo brez ovire.

Ravno tako želim tudi delati za naprej. Prepisoval bom hiše za svoje odjemalce brezplačno in pazil, da se ne bo nobenemu krivica godila.

Vsak je opravičen do svojega. V veliko čast si štejem, da v zadnjih 10. letih nisem imel niti ene tožbe na sodniji, in niti moji odjemalci ne. Vse to pripisujem svoji natančnosti, katera je nas vse zaščitila pred sodnijskimi stroški. Toraj rojaki, evlko je ležeče na osebi, s katero se pečate. S tem mislim razne agencije. Jaz imam upanje, da kdor bo kupil hišo ali pa farmo skozi mojo agencije, bo znal tudi ceniti, kaj je postrežba vredna.

Sedaj prodajam tudi farme v državah New York, Pennsylvania in Ohio. Kdor rojakov želi kupiti farmo v katerikoli iz med teh držav, naj se obrne na mene oziroma naj kupi skozi moje posredovanje. Imam tudi 22 hiš naprodaj v Clevelandu. Kdor misli kupiti hišo, naj pride k meni v urad. Moj urda je v prostorih Slovenskega Posojilnega Društva. Ako me ne dobite v uradu, pridite na moj dom. Najlažje me dobite v uradu od 6. do 8. ure zvečer, izvzemši sreče in nedelje.

Končno pozdravljam Slovence širom Amerike. Vsem želim mnogo sreče in napredka še mnogo let.

John Zulich Farm Agency
6313 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio

ZAČIMBE, ŽELIŠČA IN NAJRAZNOVRSTNEJŠA
DOMAČA ZDRAVILA
katera priporoča msgr. Kneipp,
imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
New York City

Doktor B. F. MULLIN
411 Fourth Ave
Pittsburgh, Pa.
Prvi in najboljši Doktor Specialist za Slovence.
Ima 40 let izkušnje v zdravljenju moških bolezni. Zdravi vse moške bolezni uspešno in hitro. K njemu prihajajo Slovenci od blizu in daleč, da jih ozdravi. Če ste tudi Vi bolni, lotite k njemu, on Vas bo najbolje ozdravil.
Pazite, da pridite na pravi naslov.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898. SLAVEI URAD ELY, MINN. INKORPORIRANA LETA 1900

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. J. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 819 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: „GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8. člani ali članicami.

Iz urada vrhovnega zdravnika J. S. K. J.

NADUHA.

Ta bolezen je jako navadna ter se njeni slučaji posebno v zadnjih dveh letih množe. Povzroča jo kaka srčna, ledična, želodčna ali pljučna bolezen. V največ slučajih jo pa povzroča kaka pljučna bolezen in vsled tega si jo bomo od te strani ogledali. Prvi in najbolj navaden vzrok je zanemarjen kronični bronhitis. Povod bronhitisu da prehlad v prsih. V nekaterih slučajih je bronhitis začetek jetike. Kakorhitro se pojavi ta bolezen jo začnite zdraviti. Vdihavanje kemičnih plinov, dim, megla ter prah raznih tovarn povzroča naduho. To se je že večkrat izkazalo. Možki, ki trpe vsled naduhe in žive v mestih, v veliko slučajih ozdravijo, ako se preselijo na deželo. Včasih jo povzročajo tudi bolezni v nosu. Najpoglavitnejše pri tem je, da se poišče vzrok, iz katerega bolezen izhaja. Dokler se ne pozna vzroka, ni mogoče bolezni zdraviti.

Pri petdesetih odstotkih ljudi, ki trpe na tej bolezni, opažamo, da bolehajo oziroma so bolehali na isti bolezni tudi drugi člani njihove družine. Z drugimi besedami povedano, to bolezen je mogoče podedovati. Če ste jo enkrat imeli, je ne boste nikdar več pozabili.

Naduha se ponavadi ponoči pojavi. Prvo znamenje je težko dihanje. Bolnik tako težko diha, da ga lahko slišite v sosednjo sobo. Bolnik lovi sapo, obraz mu zaripne in nervozen je. Ker bolniku manjka kisika, mu obraz kar povišnji. Kratko sapo ima vsled tega, ker so mu pljučne cevi stisnjene. Zraka, ki je najpotrebnejši za življenje, pride premalo v pljuča. Bolečine niso zvezane z naduho, toda bolnika tako duši, da misli, da bo umrl. Nadušljivi ljudje so silno nervozni in razburljivi. Najboljše jih je pustiti čisto pri miru, dokler ni napad končan.

Ljudje, ki trpe vsled te bolezni naj prejkomogoče vprašajo zdravnika za svet. Posebno naj skrbe za jed in za dobro prebavo. Vode naj pijejo veliko, munšanjna pa niti povohati ne smejo. Napadi se ponavadi ponoči pojavljajo. Začasno odpomoč da ponavadi čaša močne črne kave. Dobro je tudi držati glavo nad paro. Toda pri tej bolezni je stvar taka: kar pomaga enemu, ponavadi ne pomaga drugemu.

Ponavadi ima ta bolezen izvor v nosu ali v vratu. Vsledtega se je treba dati natančno preiskati. Če so slabi zobje vzrok, je treba iskati pomoči pri zobozdravniku. Če hočete biti ozdravljeni, morate odpraviti vzrok.

Zdravljenje je različno. Pri nekaterih slučajih so potrebni serumi, pri nekaterih pa pravilna uravnava hrane. Če ste žrtev te bolezni, pojdite takoj k zdravniku. Recite mu, naj vas natančno preišče. Ljudje ki žive po malih naselbinah, naj se peljejo v svrho preiskave v večje mesto h kakemu dobremu zdravniku, ki ima vse potrebno na razpolago.

Bojte se pa mazačev. Če ne poznate zdravnika, ki bi se bavil z vašim slučajem, vprašajte svojega lokalnega zdravnika in on vam bo z veseljem priporočil poštenega moža. Mazačev vam ne bo priporočal.

Dr. Joseph Grahek,
843 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Par besed o združenju.

V Glasilu naše Jednote od 28. aprila sem pazno prečital dopis sobrata Pezdirca, v katerem razpravlja o združenju podpornih organizacij oziroma tudi naše. Nerad kritiziram, a to pot sem primoran, ker zdi se mi zelo dvomljivo, je li pisanje sobrata Pezdirca v onem dopisu kjer caga nad obstojem oz. napredku naše Jednote, kaj v korist naši Jednoti ali ni. Pri vsaki napravi pri vsaki organizaciji te ali one vrste je prva reč, katera je potrebna, katera sploh mora biti, če hoče, da reč ne prepade, in to je odločnost. Caganja ne potrebujemo člani v dopisih, bolj nam je treba vspodbudnih člankov, bolj nam je treba navduševalnih dopisov za našo Jednoto. Treba nam agitiranja, pridobivanje novih članov. Z agitiranjem si bomo pridobili novih članov. Z novimi člani si bodemo zasigurali večjo varnost Jednote. S caganjem pa bomo dosegli le to, da rojak, ki hoče pristopiti k kakemu drutvu in slučajno bere tak članek, kjer se caga nad Jednoto, gotovo ne bode pristopil k oni, pri kateri sliši take navdušene (!) besede. Za vzgled si vzemimo neko Slovensko Jednoto, katera je mlajša od naše, pa ima več članov kot naša. Da nas je prekosila v članstvu, je povzročilo dejstvo, da je bila solventna med tem ko mi nismo bili. Zato je bila agitiranje za nove člane med njimo zelo lahko in za nas pa obratno zelo težko. Ali sedaj se je pa stvar pri nas zasukala. Nesolventnost, katera nas je strašila je šla. Toraj vse kar sedaj rabimo, so novi člani. Agitirati sedaj nam je lahko. Nobena druga Slovenska Jednota ne more rojaku več obljubiti, kot mu obljubi naša Jednota. Napredek naše Jednote je sedaj toraj odvisen od nas organizatorjev. Vzemimo si čas, v kolikor nam pripuščajo razmere in pojdimo med naše rojake ter nagovarjajmo jih, naj pristopijo k nam, nikar pa naj noben posebno še organizator ne joka nad rečjo, katera se je takorekoč šele začela roditi in ne žalovati nad njo, kot nad mrličem.

Da zabranimo izgubo mladine, ko odraste, nam ni neobhodno potrebno zidati slovenske šole, v katerih se bi naši otroci učili brati in pisati našega jezika. Za to nam primanjkuje v prvi vrsti finančnih sredstev. Vsak zaveden oče ali mati, kateri zna sam ali sama pisati, bo tudi svojega otroka naučila pisati in brati v svojem lastnem jeziku. Naučiti se pisati in brati naš jezik, človeku, kateri ga zna govoriti in pozna abecedo ni težko. Treba je samo brige par dni. V našem društvu imamo več članov, kateri so bili rojeni v Ameriki, pa so se vseeno vpisali v naše društvo. Nesmiselno pa bi bilo za pričakovati od naših otrok, da bi dali prednost našemu jeziku pred angleškim.

Amerika ni Evropa, posebno še ne Združene države in tukaj se ne more vzdrževati posebnih narodov, posebnih jezikov v vsakem mestu. Malo po malem se topijo tudi Slovenci tukaj v ameriškem loncu (melting pot) kot ga imenujejo in čez nekaj let bode tukaj narod poznan le pod imenom Amerikanci. Pri naših Jednotah se bo tudi tako zgodilo prej ali slej. Mladina bo odrasla. Nas starejših ne bo več oz. vedno manj in manj. Kontrolo bode dobila naša mladina, katera bo, če se že prej ne upelje angleški jezik, istega sama vpeljala. Pa saj se že zdaj lahko dopisuje in uraduje z Jednoto v angleškem jeziku, kakor pravila povejo. Toraj strah, da nas bo mladina pustila, ker ne bo znala našega jezika, je prazen, ker ga sploh ne bo potrebovala. Sobrat Pezdirc vidi tudi veliko zapreko do združenja v združitveni pogodbi, katera je bila sprejeta na konvenciji naše Jednote. Po njegovem mnenju je taka, da druge Jednote ne bodo nikdar pristale na njo. O tej pogodbi jaz rečem le to, da se je s sprejemom iste pokazalo, da nismo pri naši Jednoti otroci, katerim se bi od drugod narekovalo tako in tako, bodite lepo tiho, jezik za zobmi in vzemite le to kar vam mi damo. Jaz tukap vprašam sobrata Pezdirca, ali on misli, da ima samo druga Jednota pravico staviti pogoje nam ali ima isto pravico tudi naša Jednota? Pove naj nadalje, kaj je napak v pogodbi, katero je sprejela naša Jednota na konvenciji? Pove naj nadalje, zakaj se ni dalo garancij zastopniku naše Jednote na clevelandski konferenci, katere je zahteval? So li bile garancije, katere je sobrat Perdan takrat zahteval nepotrebne, če so bile, zakaj so bile, v čem?

Naša Jednota kot taka ima v pravilih, da se na društvenih sejah ne sme napeljati na ne politične ne na verske reči. More li mi sobrt Pezdirc dokazati, da neke Jednote, s katerimi želi zvezo, ne ravnajo ravno nasprotno? Niso li neke Jednote, pri katerih se naravnost neguje gotove vrste politično naziranje?

Ko se je torej od naše Jednote zahtevalo garancij, da se tam s takimi rečmi preneha prej, predno se pride do združitve, se je li zahtevalo kaj napačnega? Ali je že pomislil sobrat Pezdirc, da so pri naši Jednoti člani različnega mišljenja, kateri bi raje takoj odstopili kot pa se podali pod klobuk Jednote, ki pelja propagando za gotovo politično stranko? Da, združimo se. Združimo pa se tako in takrat, ko bo večina članov zato in tako, da ne bo noben zapostavljen zavoljo političnega in verskega prepričanja. Dokler pa se ne misli na take vrste združenja, je pa stokrat bolje, da se združenje sploh ne izvrši in smo sami. Boljše je in bo, da nas je par tisoč manj zadovoljnih z Jednoto in njenimi pravili kot pa par tisoč več, pa nezadovoljnost med nami in odstopanje članov, kateri ne bi bili zadovoljni s tako združitvijo. Jaz se kritiziranja, pri katerem gre za stvar in se opusti osebnosti, nisem nikdar bal oz. ga imam še celo rad, ker vedno sem bil prepričan, da več ljudi več ve kot pa en sam, pa magari če je še tako učen oz. misli da je. Zato upam, da tudi meni ne bode zameril sobrat Pezdirc.

H koncu pa še enkrat polagam na srce vsem organizatorjem, da naj pridobivajo novih članov. S tem bodo več naredili za Jednoto kot na katerikoli drug način. Če so drugi napredovali, zakaj ne bi mi? Opusti pa naj se vse caganje o naši Jednoti, ker to ji le škodi ne pa koristi. Če se hoče pisati v prid združenju, le naj se. Jaz sem bil vedno prijatelj pravemu združenju. Lahko se pa piše tako, da se ne ponižuje ne nas ne druge Jednote. Različne Jednote so nastale ne toliko iz potrebe, ampak zato, ker so rojaki raziičnega mišljenja in so zato tudi vstanavljali različne Jednote. Če toraj že od začetka nismo mogli biti skupaj ter si ustanavljali različne skupine, kako naj bi sedaj vse to to kar čez noč spravili pod en dežnik? Stvar seveda izgleda jako priprosto, je pa zelo težko, ker celo sedaj ko se govori o tem noče in ni hotela neka skupina popustiti za en las in ne dati potrebnih garancij, katere so neobhodno potrebne za pravilno združenje in mir po združenju.

Anton Okoliš, tajnik dr. št. 44 JSKJ.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

O ZDRUŽENJU.

V današnji izdaji glasila priobčujemo inicijativni predlog društva Sv. Roka, št. 94, Waukegan, Ill. Kakor razvidio, predlaga omenjeno, društvo izredno združitveno konvencijo. Vsako društvo ima pravico staviti inicijative v smislu pravil, zato je to društvo osvojilo inicijativo, katera se jim vidi umestna. Bratsko društvo Sv. Roka, št. 94, je že več let jako vneto za združenje Jednot in Zvez in s tem namenom stavijo svoj predlog. Vprašanje pa je, kakšni uspehi se zamorejo pričakovati od izredne združevalne konvencije? Dolžnost članstva je, da se resno bavi s tem vprašanjem.

Društvo ki je podvzelo to akcijo, je navedlo svoje razloge z željo, da priobčimo tudi zdrluževalne pogodbe J. S. K. J. in S. N. P. J., da tako članstvo lahko presodi katera pogodba je boljša in po kateri je združitev mogoča. Ako pazno preštudiramo pogodbo J. S. K. J., katero je potrdila enajsta redna konvencija, pridemo do zaključka, da je združenje po naši pogodbi skoro neizpeljivo. Naša pogodba določa, da se ima združenje izvršiti pod čarterjem S. N. P. J., pod katerim se ima poslovati tako dolgo, dokler ni združenje popolno in odobreno od državnih avtoritet v katerih posamezne organizacije poslujejo. Fakt je, da ne moremo poslovati pod nobenim drugim čarterjem kakor pod svojim dokler združenje ni odobreno. Naša pogodba določa, da bi mi poslovali pod čarterjem S. N. P. J., a premoženje bi pa sami imeli, kar je v praksi nemogoče. Kadar se organizacija združi pod drugi čarter, je umevno, da se združi vse, ne samo besede. Ker pa je naša pogodba takorekoč ignorirana, je nepotrebno o njej nadalje razpravljati.

Pogodba S. N. P. J. je mogoče izpeljiva. Kakor se čuje, imajo pri drugih organizacijah v rokah to pogodbo advokati dveh nasprotnih struj, kateri pošiljajo svoje apele na državne zavarovalniške urade. Kratka bodočnost mora pokazati uspehe ali neuspehe.

Ako čitamo pogodbo S. N. P. J., pronajdemo takoj v prvi točki, da je za J. S. K. J. sedaj nemogoče pravočasno sprejeti njihovo združevalno pogodbo. Prva točka te pogodbe določa, da morajo organizacije, katere so za združitev po tej pogodbi isto sprejeti najkasneje do 30. junija t. l. — Sedaj ko je društvo št. 94 stavilo inicijativni predlog, je v smislu naših pravil predlog na razpravi 60 dni od časa ko je bil priobčen. Ako bo predlog med tem časom podpiran od ene četrtine društev, tedaj se bode vršilo splošno glasovanje, če se vrši izredna združitvena konvencija ali ne. Predno se bo vršilo glasovanje za izredno konvencijo, bo obrok za sprejem pogodbe že pretekel.

Članstvo lahko z večino glasov skliče izredno konvencijo, kajti članstvo je gospodar Jednote. Dolžnost moja pa je bila to omeniti, ker če bi izredna konvencija ne dosegla zaželjenih uspehov, se bi krivdo metalo na vse strani.

Če smo zaenkrat zgrešili cilj, nam ni potreba obupati, da je stvar končana. Treba bode pa nove ali vsaj prenovljene pogodbe, ker prilika za združenje po sedanji pogodbi S. N. P. J. je za nas zamujena. Upati pa je, da bodo pustili na stežaj odprta vrata tudi za nas, kajti J. S. K. J. je močan steber in bo velika opora v združeni organizaciji. Pričakuje se stvarne in živahne razprave v glasilu. Na ta način je mogoče pričakovati uspehov, konečnega uresničenja, — **združitve naših podpornih organizacij.**

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Iz urada društva sv. Roka štv. 94, J. S. K. Jednote.

Glasom pravil, člen X. "Pravica direktne zakonodaje", je naše društvo sprejelo na svoji redni seji dne 17. aprila t. l. sledečo

INICIJATIVO:

Predlagamo, da se skliče izredna združitvena konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote.

Razlogi.

Vzrok da predlagamo konvencijo je, ker naše društvo spravidi, da se združenje po sedanji pogodbi pogodbi J. S. K. J., ne more vresničiti. Izredna konvencija naj završe združitveno pogodbo J. S. K. J., katera je bila sprejeta na enajsti redni konvenciji in sprejme naj se združitvena pogodba Slovenske Narodne Podporne Jednote, katera je bila sprejeta na izredni konvenciji S. N. P. J. meseca marca tega leta.

Združenje vseh slovenskih podpornih Jednot in Zvez v eno pornih organizacij. Ker sprevidimo, da prej ali slej mora priti do združenja, ako hočemo zagotoviti sebi in svojim potomcem močno organizacijo, katera bo v stanu zadostiti vsem ogromnim obveznostim, katere imajo že sedaj naše podporne organizacije. To so naši razlogi, radi katerih stavimo zgornji inicijativni predlog.

Članstvo J. S. K. J. uljudno prosimo, da pazno prečita obe združitveni pogodbi, našo, kakor tudi ono od S. N. P. J. Razumna in trezna razprava v glasilu bode veliko pripomogla do definitivnega zaključka — do združenja.

Naše društvo ne želi škodovati članstvu naše Jednote, pač pa želimo združenja, ker v združenju je moč. Zato prosimo bratska društva J. S. K. J., da razmotrivajo o našem predlogu ter istega podpirajo da pride na splošno glasovanje.

John Bartel, predsednik. **Anton Kobal**, tajnik.
Frank Mesec, blagajnik.

(Pečat.)

(Slede združitveni pogodbi.)

ZDRUŽITVENA POGODBA J. S. K. J.

Sklenjena med Slovensko Narodno Podporno Jednoto, poslujočo in inkorporirano pod postavami države Illinois Jugoslovansko-Katoliško Jednoto, poslujočo in inkorporirano pod postavami države Minnesota, Slovensko Delavsko Podporno Zvezo, poslujočo in inkorporirano pod postavami države Pennsylvania, Slovensko Svobodomiselno Podporno Zvezo, poslujočo in inkorporirano pod postavami države Illinois, in Zapadno Slovensko Zvezo, poslujočo in inkorporirano pod postavami države Colorado, kako sledi:

1. Omenjenih pet podpornih organizacij se združi v eno novo podporno organizacijo najkasneje do dne 31. decembra leta 1921. Združenje se ima izvršiti pod Charterjem Slovenske Narodne Podporne Jednote pod katerim posluje tako dolgo, dokler ni združenje popolno in odobreno od zavarovalninskih departmentov držav, v katerih so bile omenjene organizacije inkorporirane.

Konvencija Združenih društev mora določiti združeni organizaciji popolnoma novo ime.

2. V slučaju, da ena ali več izmed gori imenovanih organizacij ne odobri te združitvene pogodbe, ali je ne sme ali ne more sprejeti, velja vkljub temu ta pogodba med vsemi onimi organizacijami, katere jo sprejmejo in odobrijo.

3. Premoženje, knjige in sploh vse drugo imetje posameznih organizacij, ki se nameravajo združiti v novo organizacijo, ostane pod kontrolo dotične organizacije, dokler ni združenje popolnoma dovršeno, toda kakor hitro se združenje postavno izvede in so izvoljeni novi uradniki, se jim izroči vse premoženje posameznih organizacij pod pogoji, da pred izročenjem tega premoženja, polože od izredne konvencije določena poroštva za njih urade.

4. Vse imenovane organizacije, ki se nameravajo združiti morajo biti stoprocentno solventne predno se zamorejo združiti v novo organizacijo. Solventnost vseh organizacij se mora dognati od kompetentnega cenitelja (actuary) in njih solventnost mora zadovoliti zavarovalninski department države v katedi so inkorporirane. Vsaki organizaciji, ki ni solventna, se da šest mesecev časa v dosego solventnosti.

5. Ne kasneje kakor v devetdesetih dneh potem, ko zavarovalninski komisarji odobrijo to združitveno pogodbo, mora se sklicati izredna konvencija vseh prizadetih organizacij, in nikakor ne kasneje, kakor meseca decembra leta 1921. Čas in kraj izredne konvencije določi združitveni odbor, postavljen in izvoljen od prizadetih organizacij v katerem ima Slovenska Narodna Podporna Jednota 5 zastopnikov, Jugoslovanska Katoliška Jednota 4 zastopnikov, Slovenska Delavska Podporna Zveza zastopnike, Svobodomiselna Podporna Jednota 4 zastopnike in Zapadna Slovanska Zveza pa 3 zastopnike.

6. Omejena izredna konvencija obstoji: a) iz glavnih odbornikov vseh prizadetih organizacij; b) iz članov združitvenega odbora vseh prizadetih organizacij; c) iz delegatov in delegatinj vseh prizadetih organizacij, ki se volijo na sledeči način, eden delegat ali delegatinja za vsakih 50 do 100 članov, dva delegata za vsakih 100 ali 200 članov, do več kakor dva delegata ni opravičeno nobeno društvo. Društva, ki štejejo pod 50 članov, se lahko združijo z drugimi društvi, ki štejejo pod 50 članov, toda skupaj morajo šteti nad 50 članov ali članic. Nobeno društvo se pa ne sme razcepiti v svrho zastopstva.

7. Omenjena izredna konvencija ima polno oblast in pravico delati novo ustavo, pravila, premeniti uradnike, odbore in vse drugo poslovanje organizacije, če to zahteva večina zborovalcev. Toda glede imena nove organizacije se mora vpoštevati kakor je navedeno v točki 1. te pogodbe. Vsi člani skupnih organizacij se morajo podvreči sklepom skupne konvencije. Slovenska Narodna Podporna Jednota mora pred izvedbo katerekoli nameravane združitve zakonito sprejeti in izvesti vse pogoje te pogodbe kot pravnoveljavne dodatke sedanji ustavi in pravilom svoje organizacije.

8. Izredna konvencija skupnih organizacij mora zajamčiti v svoji ustavi, popolno svobodo verskega, političnega, etičnega in filozofičnega prepričanja za vse svoje člane in članice.

9. Ustava, pravila in vse določbe, ki jih sprejme konvencija skupnih organizacij, postanejo veljavna prvi dan četrtega meseca po zaključitvi skupne konvencije. Od zaključitve skupne konvencije pa do časa, ko stopijo v veljavo nova pravila, se vpoštevajo pravila Slovenske Narodne Podporne Jednote kot pravomočne za vse regularno poslovanje nove organizacije. Vsi prizivi ali pritožbe, ki nastanejo v tem času, se imajo predložiti tozadevnim odborom nove skupne organizacije, kadar isti pravomočno nastopijo svoje urade.

10. V slučaju, da bi bila katera izmed omenjenih pet organizacij pred združitvijo prisiljena povišati svoje prispevke v svrho dosege solventnosti, naj združevalni odbor omenjenih Jednot in Zvez pusti preračunati po kompetentnem cenitelju (aktuarju) poprečno solventnost skupnih organizacij in konvencija združenih društev naj potem določi novo lestvico na enakopravni podlagi za celokupno članstvo združenih organizacij.

11. Premoženje vseh skupnih organizacij se ima prenesti skupno blago edino le pod nazorstvom pravomočnega odbora nove skupne organizacije. Eksekutivni odbor nove organizacije ima popolno pravico in oblast vposliti vse tajnike in druge uradnike prizadetih organizacij, (tudi ako isti niso bili voljeni v urade nove organizacije), da pomagajo pri ureditvi vsega potrebnega za redno in uspešno poslovanje nove organizacije. Vsi prejšni uradniki posameznih organizacij naj imajo prednost kolikor mogoče pri novi organizaciji.

12. Vse stroške združenja (ne pa pripravljalnih stroškov posa-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Združitveni pogodbi.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

meznih organizacij), plača nova skupna organizacija. Tukaj so všteti tudi stroški glavnih tajnikov posameznih organizacij in drugih uradnikov, če so vposleni od eksekutivnega odbora nove skupne organizacije, njih dnevnice, vožnji stroški, pošiljanje opreme in sploh vse drugo, kar je v stiku z združenjem skupnih organizacij.

13. Vsa krajevna društva obdrže zaradi točnosti pri poslovanju stare številke in imena dokler ne stopijo v veljavo nova pravila ali dokler eksekutiva nove skupne organizacije ne uvede novih številk. Vsa korespodenca med društvi in glavnim uradom skupnih organizacij, to je, nove Jednote, se vrše na starem pismenem papirju, dokler ne stopijo nova pravila v veljavo. Eksekutiva nove skupne organizacije pa ima oblast in pravico določiti nove številke in preskrbeti vse potrebščine za krajevna društva nove organizacije za točno in praktično poslovanje z glavnim uradom.

14. Stroške pri cenitvi solventnosti posameznih organizacij, če ista pristopi k novi organizaciji, se plačajo iz skupne blagajne vseh prizadetih Jednot, drugače pa trpi stroške vsaka posamezna organizacija sama. Cenitelj (Actuary) pa mora biti tak, ki je priznan od zavarovalninskega departmenta države Illinois in katerega poročilo je zadovoljivo temu departmentu.

Pogodba sprejeta in podpisana v imenu prizadetih Jednot in Zvez, kakor sledi:

Mesto ..... dan .... 192..

Podpisi:

Slovenska Narodna Podporna Jednota:

.....

Jugoslovanska Katoliška Jednota:

.....

Slovenska Delav. Podporna Zveza:

.....

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza:

.....

Zapadna Slovanska Zveza:

.....

ZDRUŽITVENA POGODBA S. N. P. J.

Slovenska Narodna Podporna Jednota bratska podporna organizacija ustanovljena in poslujoča po zakonih države Illinois, se strinja s sledečimi organizacijami, ki se hočejo z njo združiti in ki v ta namen pošljejo Franku Alešu, predsedniku združitvenega odbora, ali njegovemu nasledniku, pravo in pravilno sprejeto in potrjeno kopijo združitvene pogodbe najkasneje dne 30. junija 1921, namreč s Slovensko Delavsko Podporno Zvezo, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Pennsylvanije, s Slovensko Svobodomiselno Podporno Zvezo, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Illinois, z Jugoslovansko Katoliško Jednoto, enako oarganizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Minnesota, in s Slovensko Zapadno Zvezo, enako organizacijo, ustanovljeno in poslujočo po zakonih države Colorado, v sledečem:

1. Imenovane štiri organizacije, ki morajo sprejeti združitveno pogodbo najkasneje dne 30. junija 1921, se združijo posamezne s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, kakor hitro bo praktično in pod pogojem, da združitev odobre zavarovalninski department v državah, v katerih so navedene organizacije inkorporirane. —

2. V slučaju, da katerakoli ena ali več organizacij izmed gori naštetih štirih Zvez in Jednot ne odobri združitvene pogodbe ali je ne sme ali ne more sprejeti, velja kljub temu združitvena pogodba za ostale stranke.

3. Združitev v vsakem slučaju se izvrši na ta način, da gori imenovane organizacije izroče Slovenski Narodni Podporni Jednoti vse poslovne knjige, denar in vse drugo imetje, ali predno se to izvrši, morajo blagajnik in drugi finančni uradniki Slovenske Narodne Podporne Jednote položiti potrebno večje poroštvo.

4. Čim Slovenska Narodna Podporna Jednota prejme premoženje, postane takoj odgovorna za vse obveznosti organizacij, ki so ji izročile svoja premoženja.

5. Pogodba pa ni veljavna med Slovensko Narodno Podporno Jednoto in tisto organizacijo izmed gori imenovanih, katera ob času izročitve premoženja ni stoodstotno solventna v vseh ozirih; ravno tako ni pogodba veljavna za nobeno organizacijo med imenovanimi ako ni Slovenska Narodna Podporna Jednota ob času izročitve premoženja stoodstotno solventna (kar se tiče posmrtninskega sklada na temelju lestvice National Fraternal Congress). Lahko se pa izvede pogodba, ako organizacija ki ni solventna, doseže popolno solventnost v devetdeseti dneh od časa finančne preiskave.

6. Združitev, kot je določena v tretji točki te pogodbe, se mora izvršiti kolikor mogoče najkasneje v šestdesetih dneh od časa, ko zavarovalninski departmenti prizadetih držav odobre pogodbo, in najkasneje v decembru 1921 se ima vršiti izredna konvencija Slovenske Narodne Popodporne Jednote. Čas in prostor konvencije določi združitveni odbor, postavljen od prizadetih organizacij in v katerem ima Slovenska Narodna Podporna Jednota pet zastopnikov, Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza štiri zastopnike, Jugoslovanska Katoliška Jednota in Zapadna Slovanska Zveza pa po tri zastopnike. Izredna konvencija se pa ne sme vršiti pred 31. decembrom 1920 in sklicati je ne sme nihče drugi, kakor samo zastopniki v združitvenem odboru onih organizacij, ki so se že združile po določbah te pogodbe.

7. Omenjena izredna konvencija obstoji: a) iz glavnih odbornikov vseh združenih organizacij, b) članov združitvenega odbora vseh združenih organizacij in c) delegatov, krajevnih društev vseh združenih organizacij, ki se volijo na sledeči način: Eden delegat na vsakih sto članov; nobeno društvo ne sme poslati več kot dva delegata; društva, ki imajo manj kot sto članov, se lahko združijo z bližnjimi društvi, ki imajo manj kot dvesto članov, in volijo skupaj delegat. Društva, ki so na ta način združena, imaja pravico do delegata, kakor večja posamezna društva. Nobeno društvo se pa ne sme razcepiti v svrho zastopstva.

8. Vsi člani izredne konvencije so opravičeni do dnevnic in povrnitve voznih stroškov iz blagajne Slovenske Narodne Podporne Jednote.

9. Omenjena konvencija ima polno oblast napraviti izpremembe v imenu, ustavi, pravilih, upravi in določanju plačilnih obrokov pri Slovenski Narodni podporni Jednoti in izveliti novi glavni odbor, nov glavni komite in nove glavne uradnike pri imenovani Jednoti, vse z večino glasov; člani organizacij, ki so se združile s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, se pa morajo podvreči v vseh ozirih zaključkom imenovane konvencije. Slovensko Narodna Podporna Jednota mora, predenj postane v tej pogodbi nameravana združitev pravomočna, postavno sprejeti in ustanoviti določbe in pogoje te pogodbe kot veljavne izpremembe sedanje ustave, pravil iz členov poslovnice imenovane Jednote.

10. Izredna konvencija mora zajamčiti v novi ustavi absolutno svobodo verskega, filozofičnega, etičnega in političnega prepričanja za vse člane.

11. Ustava in pravila, ki jih sprejme izredna konvencija, postanejo veljavna prvi dan četrtega meseca po zaključenju konvencije. Do tega časa morajo biti v veljavi ustave in pravila organizacij, ki se združijo, in razmerje med Slovensko Narodno Podporno Jednoto in člani Jednot in Zvez, ki so se združile z omenjeno Jednoto, se ravna po starih pravilih, izvzemši kjer ta pogodba določa drugače in izvzemši, da v tem času ni priziva zoper sklepe glavnega odbora Slovenske Narodne Podporne Jednote.

12. Kakor hitro se izroče premoženja imenovanih organizacij Slovenski Narodni Podporni Jednoti po določbah v tej pogodbi, se ima takoj določiti glede dela gl. odbornikov združene organizacije in določijo njim plače ali nagrade (pod pogojem, da dotični odborniki ostanejo v službi dokler ne stopi v veljavo nova ustava in pravila Slovenske Narodne Podporne Jednote); glavne odbornike s stalnimi službami imenovanih organizacij nadomestijo odborniki z enakimi stalnimi službami Slovenske Narodne Podporne Jednote, izvzemši da glavni tajniki vseh imenovanih organizacij nadaljujejo s svojim delom v gl. uradu Slovenske Narodne Podporne Jednote pod nadzorstvom glavnega odbora Slovenske Narodne Podporne Jednote toliko časa, dokler ne stopi v veljavo ustava in pravila, ki jih spreje izredna konvencija; dotični glavni tajniki prejemajo svoje plače do omenjenega časa. Glavni odbor Slovenske Narodne Podporne Jednote lahko vposli tudi druge glavne odbornike združenih organizacij, da izvršujejo dela, ki so jih preje vršili in v tem slučaju so opravičeni do dnevnic po pravilih organizacije, h kateri so preje spadali.

13. V slučaju, da kateri glavni odbornik, krajevno društvo ali posamezni član katerekoli organizacije, ki se združi s Slovensko Narodno Podporno Jednoto, ni zadovoljen s kakšnim sklepom glavnega odbora Slovenske Narodne Podporne Jednote, ki je sprejet po združenju, se mora prizadeti gl. odbornik, krajevno društvo ali posamezni član začasno pokoriti sklepu, ima pa pravico vložiti priziv proti dotičnemu sklepu pri novem glavnem odboru Slovenske Nrodne Podporne Jednote, ki ga izvoli izredna konvencija.

14. Vse stroške združenja (ne pa pripravljalnih izdatkov posameznih Jednot in Zvez) plača Slovenska Narodna Podporna Jednota. Tukaj so všteti tudi oni stroški, ki nastanejo pri selitvi gl. tajnikov združenih organizacij, kot je vožnja na železnicah, stroški s pošiljanjem oprem itd.

15. Vsa krajevna društva obdrže zaradi točnosti v poslovanju stare številke in imena do časa dokler ne stopijo v veljavo nova pravila, ki jih sprejme izredna venecija. Vsa korespondenca med društvi in gl. odbori se do tega časa vrši na starem pismenem društvenem papirju, toda pisma, naslovljena nečlanom, se morajo označiti z besedami: "Ta organizacija se je združila s Slovensko Narodno Podporno Jednoto".

16. Vprašanje solventnosti vseh prizadetih organizacij odloči cenitelj (actuary), ki je priznan od države in čigar poročilo o solventnosti mora zadovoljiti zavarovalninski department države Illinois. Stroške računske preiskave v svrho solventnosti trpi vsaka posamezna Jednota in Zveza in svote dotičnih izdatkov se zabeležijo v poročilu kot plačane ali pa kot dolg, ki še ni plačan.

Pogodba sprejeta in podpisana v imenu prizadetih Jednot in Zvez dne ..... 19..

Slovenska Narodna Podporna Jednota

..... predsed.
..... tajnik.
(Pečat.)

Slovenska Delavska Podporna Zveza.

..... predsed.
..... tajnik.
(Pečat.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza.

..... predsed.
..... tajnik.
(Pečat.)

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

..... predsed.
..... tajnik.
(Pečat.)

Zapadna Slovanska Zveza.

..... predsed.
..... tajnik.
(Pečat.)

Naznanila.

Johnstown, Pa.

Članom društva sv. Cirila in Metoda štev. 16 JSKJ. v Johnstownu se naznanja, da se vdeležé redne seje v nedeljo 15. maja. Imamo razmotrivati zaradi zemlje, če bo članstvo zadovoljno, da jo društvo prevzame. Nadalje imamo na dnevnem redu še veliko drugega za reševati. Torej vsi na sejo v nedeljo 15. maja!

Odbor društva št. 16.

Greensburg, Pa.

Članom društva sv. Rešnjega Telesa št. 77 JSKJ. v Greensburgu naznanjam, da bi se bolj redno vdeleževali društvenih sej kakor dosedaj. Več članov je v bližini, ki se ne vdeležé sej po šest mesecev in še več. Prosim vse nove člane, ki so pristopili v l. 1921, da bi vpoštevali to naznanilo in se vdeleževali sej. Dalje opozarjam vse oddaljene člane, ker jih je več, da bi prestopili k bližnjemu društvu, ker so gotovo bližje drugih postaj kakor tukajšnje.

Dalje opominjam sobrate John Drapa, Matija Dobrinčiča in Fr. Burkala, ako berejo te vrstice, da se takoj oglasijo pri tajniku društva, ali naj jih kateri izmed sobratov opozori, da bi poravnali svoje društvene prispevke in ker se gotovo nahajajo bližje drugih postaj, da bi si vzeli prestopne liste. Tajnik sedaj ne zaklada asesmente za nobenega, kot je bilo še pred kratkim v navadi, ako pa ni asesment plačan, je pa gotovo vsakemu znano, kaj se lahko zgodi ž njim. Ako ga doleti nesreča v tistem času, potem so pa drugi krivi. Torej prosim, vpoštevajte vsi, katerih se tiče!

S sobratskim pozdravom
Louis Fink, tajnik.
R. F. D. 7, Box 41,
Greensburg, Pa.

Cleveland, Ohio.

Vsem članom in članicam društva sv. Janeza Krstnika štev. 37 JSKJ. v Clevelandu se naznanja, da je društvo sklenilo na svoji zadnji mesečni seji dne 17. aprila, da se poviša asesment za društvene upravne stroške za 5¢ mesečno. Zatorej prosim vse članstvo, da vpošteva to naznanilo, da ne bo na sejah nepotrebnega prerekanja. Posebno prosim pa tiste, kateri pošiljate svoje otroke, da plačujejo za vas asesment, da jim daste toliko, da bo dovolj za asesment, da jim ne bo treba nazaj domov hodit in pa še enkrat nazaj. Vsak mora vedeti, da asesment mora biti ves plačan. Tajnik mora celo svoto odposlati, ne samo polovico, kot si nekateri mislijo. Prosim, vpoštevajte to naznanilo.

Vas bratsko pozdravljam.
Frank Zorich, tajnik.

Lorain, Ohio.

Člane in članice društva sv. Alojzija št. 19 JSKJ. v Lorainu se prosi, da se prihodnje redne mesečne seje polnoštevilno vdeležé. Seja se bo vršila v nedeljo 15. maja ob 1. uri popoldne v drugem nadstropju g. Alojzij Virantove hiše, a ne v dvorani, ker se vrši tedaj cerkveni fair.

Na dnevnem redu je razmotrivanje glede praznovanja 20letnice društva, katero bomo praznovali z veselico dne 11. junija t. l., ter še več drugih stvari.

Društvo sv. Alojzija dobro napreduje. V dokaz temu je, ker je od novega leta pa do danes pristopilo 23 novih članov(ic) in mladine. Želeti bi bilo, da bi vsak član(ica) pridobil v tem letu enega ali več novih udov v društvo. Na zadnji seji se je izrazil naš agitator, da vsak član, ki bo pridobil kakega novega kandidata, mu bo dal primerno nagrado za vsakega. Sedaj imate lepo priliko, da pridobite nove člane(ice) ter agitirate za društvo in JSKJ. Obenem delate pa tudi sami sebi v korist.

Odbor.

Chicago, Ill.

Iz urada tajnika društva Zvona št. 70 JSKJ. v Chicagi se naznanja vsem članom gori imenovanega društva, da se vrši prihodnja mesečna seja dne 15. maja ob eni uri popoldne, ker po seji gremo skupno na veselico društva Danica.

Na zadnji seji je društvo sklenilo, da se bodo vršile naše redne mesečne seje tekom poletja kot ponavadi, to je vsako 3. nedeljo v slovenski frančiškanski cerkveni dvorani.

Cenjeni člani društva Zvona, pridite vsi na prihodnjo sejo, ker imamo rešiti več važnih stvari radi piknika, katerega priredimo v nedeljo 29. maja 1921 na Maksovem vrtu, 22. St. in 61. Court, Cicero, Ill.

S sobratskim pozdravom
William Benedict Laurich,
tajnik.
1900 W. 22. Place, Chicago, Ill.

Joliet, Ill.

Članom društva sv. Petra in Petra štev. 66 JSKJ. v Jolietu se naznanja, da se naj vdeležé prihodnje seje v nedeljo 15. maja v polnem številu, ker bo več važnih stvari na dnevnem redu.

Je tudi več članov, ki nimajo pravega naslova pri tajniku. Dragi sobratje, to je poglavitna stvar, katero mora tajnik društva imeti. Če tajnik piše kazen članu, pa je že vse navskriž, ali ne premisli, da je to njegova krivda.

John Kren, tajnik.

La Salle, Ill.

Naznanjam članom društva Danica št. 124 JSKJ. v La Salle, da je bilo sklenjeno na zadnji mesečni seji, da kdor se ne vdeleži prihodnje seje, katera se bo vršila v nedeljo 15. maja v navadnih prostorih, mora plačati 25¢ v društ. blagajno. Opraviči samo bolezen in delo. Torej, člani, vdeležite se polnoštevilno te seje, da se ne bo potem oporekalo, da to ni bilo prav sklenjeno. Na dnevnem redu imamo več važnih točk za rešiti. Nadalje bo tudi volitev dveh uradnikov.

Pauline Ermenc, tajnica.

Roundup, Mont.

Cenjeni sobratje in sosestre dr. sv. Mihaela št. 88 JSKJ.: — Veže me dolžnost kot tajnika, da vas še enkrat opozorim, da se zanimate malo bolj za društvene seje, posebno nadzorni in bolniški odbor. Vse člane, kateri ste v bližini, prosim, da plačujete bolj redno asesmente, da ne bo tajnik moral vsak mesec opozarjati in prositi, da plačate. To ni njegova dolžnost, to je dolžnost vsakega člana. Res je, da imamo nekoliko članov, ki točno in redno plačujejo, toda to ne zadostuje, ker vsak zase plača. Resnica je, da so tukaj delavske razmere bolj slabe, ker se prav slabo dela, ali prosim vsakega člana, naj pride na društveno sejo in naj se opraviči, zakaj ni plačal asesmenta. V slučaju, da je kateri suspendiran, ni deležen nobene podpore od Jednote.

Dragi sobratje, to vendar ni prav, ko se tako malo brigate za društvene seje. Samo takrat bo prišel na sejo, ko mu v grlo voda teče, ali da boste bolj razumeli, samo takrat pride, ko je za dobiti kakšno bolniško podporo. Potem ga pa spet ni. Kakor sem že večkrat omenil, jaz ne bom hodil po hišah kolektovat asesmente, ne pobiral po otrocih in ne po štornikih ali mesarjih, ker to se večkrat pripeti, da dotični, kateremu izročiš denar, pozabi dati tajniku ter nosi po žepih po 5 do 10 dni, član je pa medtem suspendiran. Član, premisli, to ni krivda onega, kateremu izročiš denar, in tudi ne tajnika, ako si suspenčiran, to je tvoja krivda. Kjer imaš bližnjo pošto, pojdi na poštni urad in pošlji Money Order za dva meseca asesment naprej na naslov društ. tajnika. On bo gotovo dobil denar in ti boš vedno dober pri društvu. Ako ne znaš sam pisati in poslati denarja, prosi prijatelja in on ti bo pomagal, da boš o pravem času plačal asesment pri društvu. Plačano mora biti do vsakega 25. v mesecu. Kateri ne plača, bo suspendiran brez ozira, kdo da je. To naj si vsak dobro zapomni. Ako ne bomo tako delali, bomo zelo zaostali. Vpoštevajte to za vselej.

Naznanim tudi vsem tistim članom, katerim so potni listi pošli, da naj precej pošljejo za drugi potni list, da ne pride do suspendacije.

Obenem prosim člane, da kateri nima še oporoke napravljene, da naj precej to napravi. Naj piše tajniku in on mu preskrbi za to potrebne listine. Ako kateri umrje brez oporoke, ali da ni pravilno napravljena, mora biti že vsakemu znano, da pride veliko sitnosti in dela pri društvenih in jednotnih uradnikih, predno se stvar reši. Potem mislijo dediči, da je krivda društva, tajnika ali pa blagajnika društva, ali to je onega, ker prav oporoke ne napravi. Vpoštevajte to.

Več članov se pritožuje, da ne dobivajo glasila. Opozarjam člane, ki se selijo, naj nemudoma naznanijo svoj novi naslov, kajti tajnik ga mora imeti, in tudi zato, da bo dobival redno glasilo. Upravništvo glasila se ozira le na tajnikova poročila, ne pa na posamezne člane.

K sklepu prosim vse člane našega društva, da bi se polnoštevilno vdeležili prihodnje seje 15. maja v Union Hall v Gibbtown, Mont. Na dnevnem redu imamo več važnih točk. Seja se začne ob 1.30 popoldne. Vsi na društveno sejo 15. maja, da ukrenemo kaj dobrega za društvo in Jednoto.

S sobratskim pozdravom
G. Zobec, tajnik.

VABILO.

Društvo sv. Jožefa, št. 53 J. S. K. J. v Little Falls, N. Y., priredi dne 14. maja 1921 v svoji dvorani na 36 Danube Street igro in veselico, na katero vljudno vabimo vse cenjene rojake in rojakinje, ki ste prijatelji slovenskih predstav, da nas izvolite posetiti na imenovani dan.

Predstavljeni bosta dve igri: I. Ne kličite vraga. (V enem dejanju.) Bistvo te igre tvori nesrečni prepir, ki se dogaja med zakonskimi povečini v vrstah kmečkega stanu.

Za tem bo igrana igra "Trije Ptički" (v dveh dejanjih). V tej igri se nam nudi vpogled uboge popotne delavce, katerim je kruta useda naklonila mnogo neprijetnega življenja.

Obe igri vsebujeta mnogo šaljivih prizorov, kar bo nudilo občinstvu dovolj prijetne zabave in prepričani smo, da boste odnesli vsi dober spomin, ki se boste vdeležili te prireditve. — Začetek igre točno ob pol sedmi zvečer. Po igri prosta zabava in ples. — Toraj še enkrat, nasvidenje pri zabavi dne 14. maja zvečer. Vabi

Odbor.

Morski volk.

Francoski spisal Peirre Mille.

Moj prijatelj, Samuel Boze si je umival svoje roke, — najmanj že desetič tistega popoldne. To je bila njegova manija. Lahko bi si mislil, da ni bil Žid, temveč mohamedanec in da ga je njegova vera silila k temu, da se je tako pogosto umival. To sem mu rekel smeje v umivalnici restavranta, kjer si je zavihal svoje rokave, si snel številne prstane, katere je nosil na prstih, ter se pričel drgniti z milom prav do komolcev.

Skomignil je z rameni in ko je bil gotov, je prisedel k meni pri mizi ter rekel:

— Nikdar ne morete biti dosti čisti. Nikdar ne morete storiti dosti, da bi ne nosili seboj posebnega duha. Vsaka stvar, katere se dotakete, — usnje na sedežih, les in celo umita žlica, ima svoj poseben duh. To je slabo, zelo slabo in do tega prepričanja sem prišel na svojih potovanjih.

Šest ali osem mesecev vsakega leta potuje Samuel po svetu, od Perzijskega zaliva pa do Venezuele ter kupuje bisere od ribičev v dotičnih krajih. V Evropo se vrača le takrat, kadar hoče prodati svoje blago. To je dober posel, ki nudi poleg tega mnogo prilike za razburljive doživljaje.

— To sem izvedel, — je pričel s svojo povestjo, — v bližini — Frankland otočja v Avstraliji. — Vi veste, da se nahajajo tam prostori, kjer iščejo bisere, skrite v oštrigah. Te oštrige se nahajajo nekako štirideset metrov pod površino vode ob koralnih pečinah in čereh. To je prevelika globina za navadne potapljače kot jih je najti ob Perzijskem zalivu. Treba je zasidrati jadrnico v bližini pečin ter poslati ljudi navzdol v potapljavnih oblekah. To je pa zelo težko in naporno delo. Ljudje morajo preživeti skoro štiri ali pet ur na dnu morja, skoro zdrobljeni od pritiska vode ter zastrupljeni od plinov, ki se razvijajo pri dihanju.

— Na ladji, s katero sem odplul proti tem pečinam, sem imel dva japonska potapljača, ki sta se izmenjavala, kajti prvi je delal predpoldne, drugi pa popoldne. Prvi, neki star človek, suh in molčeč, kot so ponavadi vsi Orijentalci, je nekega dne hitrejše prišel na površje kot sem pričakoval. V onem trenutku je bil njegov mlajši brat zaposlen s čiščenjem par rib, katere je bil ujel s trnkom. Vzel je z glave starejšega moža čelado ter mu pomagal sleči tudi ostalo obleko.

— Hitro, naprej, — je rekel kapitan ladje, v kateri se m se vozil, proti mlajšemu Japoncu.

— Mali Japonec je vedel ,da so vsi Evropejci nervozni in da se jim vedno mudi. Čas je denar, posebno kjer ena minuta lahko predstavlja dobiček ali izgubo — dveh ali treh tisoč frankov. Namestnik se je vsled tega pričel oblačiti ter kmalu nato izginil v globini.

— Komaj se je nahajal na dnu morja deset minut, ko je zapazil nad seboj neko sivo seneo. Bil je to velikanski morski volk. Potapljač je bil zelo presenečen. Še nikoli preje se mu ni namreč pripetilo kaj takega. Morski volkovi vsake dežele imajo svoje lastne običaje. Morski volkovi z avstralske obali le redkodaj napadejo človeka. Morje je polno rib ki jih je lažje pogoltniti kot pa velike opice, ki tolčejo okoli sebe ter se bore.

— Japonec je bil vsled tega mnenja, da je navzočnost morskega volka pripisovati nekemu slučaju. Izprva ni domneval, da je nepričakovani obiskovalec namenjen njemu. Mislil je, da se mora nahajati kje v bližini kaka lažja žrtev ali kaka mrhovina. Skrbno se je ozrl naokrog, a ni mogel zapaziti ničesar. Tedaj pa se je obrnil morski volk, ki je stal nad njim, na svoj trebuh ter pokazal tri vrste koničastih zob. Japonec je udaril z nogo po tleh, da je dvignil oblak blata ter pri tem tudi zamahnil z roko. Morski volk se je takoj dvignil za par jardov in čakal.

— Ostal bo tukaj — si je mislil potapljač. — Izbral si je mene za obed.

— Dal je vsled tega znamenje, naj ga dvignejo kvišku. V dogovorjenem besednjaku pa ni bilo ničesar, kar bi pomenjalo, zakaj hoče navzgor. Signaliziral je enostavno: — Dvignite me kvišku.

Zgoraj na krovu ladje so bili zelo presenečeni, a so ubogali. — Pričeli so ga dvigati, a zelo počasi. Treba je to storiti počasi ter prekiniti z dviganjem za par minut pri vsakih par metrih. Pritisk vode ne sme odnehati prehitro. Če bi tega ne storili, bi potegnili iz vode mrtvega človeka. —

— Vse je kazalo, da je krvoločna žival razumela. Njena žrtev se je prestrašila ter hotela pobegniti. Z enim samim udarcem svojega mogočnega repa se je približal potapljaču tako, da je bila volkova glava v isti višini kot ona potapljača. Kljub svoji hladnokrvnosti se je pričel potopljač tresti. Morski volk je postajal vedno bolj in bolj razburjen. Izpremenil je svojo taktiko. Skušal je omamiti svojo žrtev z udarci repa. — Gklop, katerega je nosil potapljač, pa je vzdržal udarce. Končno pa je prišel mož na površino.

Lestvice ni bilo na mestu, kajti ladja se je med tem časom obrnila. Možje na krovu so pričeli vleči potapljača na nasprotno — stran, kjer se je nahajala lestvica. Ker pa je bil potapljač z glavo že izven vode, ni mogel videti, kaj se godi spodaj. Brez dvoma se je vpraševal: — Kje je morski volk in kaj dela?

Morski volk ni bil daleč proč. Japonec je čutil, kako ga je žival prijela za nogo. Oni, ki so ga vlekli na suho, so čutili podvojeno težo ter videli, da drži morski volk moža za nogo.

Nekdo je pohitel po puško ter ustrelil. Žival je bila očividno zadeta, kajti potopila se je. Japonec je med tem dosegel lestvico ter splezal po nji navzgor. Snel je svojo čelado. Njegovo lice je bilo mrtvaško bledo in tresel se je po celem životu.

— Napadel me je morski volk, — je rekel. To ni naravno, to ni naravno. Vrag vedi, kaj je imel?

Njegov starejši brat pa je skomignil z rameni ter pokazal na čeber, v katerem je bilo polno rib.

— Ti si nisi umil svojih rok, je rekel.

— Mogoče me ne razumete, — mi je pojasnil Samuel. — Mali Japonec si ni umil svojih rok, — predno se je oblekel v obleko potapljača. Nosil je s seboj duh po krvi in ribi. To je privabilo morskega volka.

Samuel mi je ponudil smodko, se dvignil, plačal račun ter odšel v umivalnico, da si umije roke.

Elektrarna na Završnici.

Deželni elektrarni na Završnici je deželna vlada dovolila, da najame za razširjenje omrežja posojilo 4 miljone kron.

Arabela.

Roman. Spisala Pavlina Pajkova.

I.

Bilo je v jutro sejmskega dne v nekem mestu na Moravskem. Iz jasnega neba je sijalo toplo solnce meseca junija. Po ulicah je tekla voda; ceste so se bile namreč ravno poškropile, da se pogasi mestni prah. Po glavnih ulicah so stale po vrsti lesene bajte, pred njimi pa so kramarji jemali robo iz zabojev in jo polagali na ogled. H kramarjem je pristopalo polno kupcev. Med njimi se je videlo mnogo poljskih židov v dolgih suknjah, z visokimi klobuki, izpod katerih so jim viseli na levo in desno dolgi kodri. Poljski židi so na Moravskem navadne sejmske prikazni. Mestni postreščki so hodili važno semintja, čakajoč poziva. Šolska mladina, s knjigami pod pazduhami, je hodila po sejmu s počasnimi koraki, vsak trenotek se vstavljajoč in gledajoč okoli sebe, dokler jih kaka brzo mimogredoča postava ne sune na stran.

Tu je kopica kmetov med seboj barantaje vpila; tam je druga kopa ljudi kričala in se smejala, ker se je zvrnil mesarski vozièek, v kateri sta bila vprežena dva velika psa.

Tesne, postranske ulice so danes posebno dišale po žarki zaseki. Vsakih dvajset korakov je namreč stalo pri oknu malo ognjišče, na katerem se je peklo meso na razprodajo. V teh ulicah so branjevci imeli svoje kraljestvo. Skoro pri vseh vratih so visele nove ali ponošene obleke, stari in novi čevlji ter vsakovrstno blago. Todi je bila gneča največja, krik najhujši. Po glavnem trgu pa so se srečavali trgovci in se pogovarjali mimogredoč o cenah in kupčiji.

Med njimi zapazujemo dva trgovca v živahnem pogovoru. Eden je kazal kakih šestdeset, drugi kakih petindvajset let. Na obrazih obeh so bile videti podobne črte, tako da je človek kmalo uganil, da sta oče in sin. Obema se je na prvi pogled poznalo, da sta židova.

Starejši, majhen, trebušen mož, temno-rujave kože, z rujavkasto lasuljo, katera mu je vedno lezla na stran, z napol skodranim, že močno sivim podbradkom, z velikim napetim nosom, škilavimi očmi, katerih zvijačni pogled je bil neprijazen pod sivimi dolgimi obrvmi: ta mož je bil dobro, a nekoliko zanemarjeno, oblečen. Ovratnik njegove suknje je bil vedno prašen; na sprednjem njenem delu pa mu je vedno manjkala kakšna gumba. Zavratna ruta, ki je bila nekdaj črna, a zdaj brez odločne barve, stala mu je po strani; klobuku pa se je poznalo, da je bil večkrat na dežju. Na prstih obeh rok je nosil dragocene prstane, in debela zlata verižica mu je lesketala na ponošenem oprsniku.

Sin je bil nekoliko višje postave od očeta. Znaten mu je bil veliki nos sredi belo-rdečega lica. Črni, debeli, gosti kodrasti lasje kratko prirezani, nizko čelo, pod katerim so žarele majhne oči, ki bi jim pa napol zvitim, napol milim človek prav ne zaupal; rdeče, debele ustnice, ki so se vedno držale na smeh ter kazale vrsto krasnih zob, majhne, jedva vidljive brkice in podbradek: to vse skupaj je delalo iz njega nekako zanimivega mladeniča. Razen male briljantne igle sredi ovratnikovega vozla ni bilo videti na njem nobene zlatnine. Obleka pa je bila v vsakem oziru izbrana.

"Povem vam, oče", reče mlajši nekoliko nevoljen, "da me Arabela čisto nič ne mara. Ako mi vi ne pridete na pomoč, še predno postane polnoletna, ne bo mi poznéje vdana. Kje pa najdemo v našem mestu drugo devojko, ki bi mi sto tisočakov prinesla za doto?"

"Ne tako silen, Samuel, ne tako silen!" odgovori patetično starec ter vtakne počasi dva prsta v tobačnico, jemaje iz nje šnopovec ter ga v dolgih potegljajih ponosla. "Arabela dopolni — tu se vstavi in dvakrat zaporedoma kihne — Arabela je dopolnila ravno pretekli teden dvaindvajseto leto. Zatorej mora zakonito še dve leti ostati pod mojim varstvom, ako se preje ne omoži. V teh dveh letih pa dobiš, ako se ji znaš le količkaj prikupiti, gotovo njeno nagnenje. Ali misliš, da se bo ona vdala tvojemu prvemu nasmehu in ti takoj v žepe zasula svoje tisočake? K temu je preponosna in premodra. Ko bi se pa Arabela v katerega mladeniča zagledala, prepričan sem, da bi nje zadnja misel bile njegove materijalne razmere. Da se pa še do sedaj ni, to je moja in tvoje matere zasluga. Šest let si bil z doma, dragi Samuel; Hamburg te je v teh letih temeljito izučil trgovstva. Da pa tudi enkrat uživaš sad svojega uka in postaneš srečen, je treba, da zdaj praktično izvršuješ, česar si se naučil. A k temu podvzetju je treba velikega premoženja, moj sin! Žalibog, ljubi Samuel, da ti tvoj oče ne more toliko v roko dati, kolikor bi rad. Zato pa sem ti priskrbel bogato nevesto. Pridobi si jo, in tvoja sreča je gotova. Ne trdi mi", nadaljuje on živahneje, ko vidi, da mu hoče Samuel nasprotovati, "da je to težavna naloga pri Arabelinem značaju! Treba je pameti in nekaj zvijačnosti, da premagaš njen ponos in razgreješ mrzlo njeno srce."

"Ali res mislite, oče, da je Arabela brezčutna?" povprašuje nato Samuel z neko dvomljivostjo.

Starec zmaje dvoumno z ramami in nagubi obraz. Potem dene roko na Samuelovo ramo, upre vanj svoj škilavi pogled, tako da je medtem, ko je njegovo desno oko gledalo sinu v obraz, levo zrlo na njegove čevlje, in reče z nasmehom:

"Ljubi Samuel, vse je lažje na svetu preiskavati in pretuhtati, kakor pa žensko srce. Ono spada po mojem mnenju k največjim uganjkam stvarjenja, ker je različno in raznovrstno, kolikor je žensk na svetu. — Da je Arabela brezčutna za vse, kar jo obdaje, vem gotovo; ali je pa tudi brezčutna v srčnih zadevah, to, moj dragi, pa bodi tvoja naloga preiskavati. Vsekako pa, ako bi ona ne bila sreče otrok, ne bila bi vredna niti enega moškega pogleda."

"Ni res, oče", odvrne ognjeno Samuel. "Arabela ni lepa, ni prijazna, to je res; ali nekaj dostojnega, nekaj, skoro bi rekel, mamljivega se skriva pod njeno odurnostjo, ki pa vpliva kakor magnet na okolico. Poleg tega pa je ona najbogatejša devojka našega mesta. To seve jo dela še bolj privabljivo."

"In vendar je postala že dvaindvajsetletna, a nihče še ni vprašal do zdaj za njeno roko", pristavi starec malomarno in zeha.

"Čul sem", odvrne poglasno Samuel, oziraje se okoli, ali njiju nihče ne posluša, "da v mestu nikdo ne ve, da je Arabelino premoženje tako veliko."

Starec molči nekaj časa in migne zvijačno z očmi. Naposled se nagne k Samuelovemu ušesu in skoro šepetaje pripomni:

"Ali je treba na ves glas oklicavati? — Pravzaprav Arabela še sama ne ve natanko, koliko je po srečki dobila. Kakor veš", nadaljuje glasneje in porine z nogo kamen na stran, ki je ležal na tlaku, "Arabela je bila jedva triletni otrok, ko je prišla k nam v hišo. Vse njeno imetje je ondaj obstajalo iz culice, v kateri so bile obleke in nekaj perila in pa ona srečka, ki ji je visela v svilo zavita okoli vratu. Slučajno smo našli srečko in slučajno tudi izvedeli leto pozneje, da je bila njena srečka vzdignjena. Kar čez noč je postala iz uboge sirote ena najbogatejših devojk."

"Čuden naključaj", mrmra Samuel zase. "Kaj ne. oče", reče potem glasneje, "da je ona moja sestrična?"

"Ah kaj; njeno sorodstvo z nami nima dosti pomeniti", odvrne hitro in nekako v zadregi starec. "Le preveč se za te reči ne brigaj, Samuel", pristavi nevoljen. "Vedi, da niso bili njeni roditelji mnogo prida; zato pa je bila njihovemu otroku sreča mila. Meni, delavnemu, poštenemu človeku, ki se mučim nad trideset let za blagor svoje rodbine, meni izpodleti vsako početje. Zato pa bodi ti srečnejši od svojega očeta! Arabela mora na vsak način postati tvoja žena; kajti le po tej ženitvi se utrdi čast naše hiše." Tu obmolkne ter začne jezno pihati predse.

"Ali ste res v denarnih zadregah, oče?" vpraša plaho Samuel.

"No, da! Čemu bi tajil! Nekako tesno se nam godi z denarjem", je bil njegov malomarni odgovor. "Tvoje šestletno bivanje v Hamburgu je nas stalo tudi nekaj; nesrečne špekulacije, slaba kupčija in razkošno življenje, katero smo prisiljeni voditi —"

"Prisiljeni!" pretrga mu Samuel besedo.

"Prisiljeni, da, bebec ki si! Kdo pa bo beraču kaj zaupal? — Ali me umeješ?"

"Umejem vas", odgovori resno Samuel. "In ta razkošnost se pokriva s premoženjem Arab —"

"Ha, ha", nasmeje se starec da ne more sin dalje govoriti. "Kako si bojazljiv! In ti hočeš postati trgovec s takim zajčjim srcem in tako vestjo! — Ali ne pravim, da mora biti ona zato tvoja žena? — Kaj me gledaš tako debelo?"

"Ako bi pa ona tega ne hotela, oče? Kaj potem?" pristavi nekako prestrašen Samuel.

"Mora!" je bil odločen odgovor. — "Ah", zakliče naenkrat starec iznenaden, kažoč na starikavo žensko, ki je s polnim jerbasom nakupljene zelenjave proti njima šla; "ravno tam gre Waldekova kuharica. Moram ž njo govoriti, Samuel, zavoljo praznega stanovanja v naši vili." To izrekši zapusti z brzimi koraki sina, da bi za kuharico.

(Dalje prihodnjič.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. "GLAS NARODA", NAJVEČJI [illegible]

Dopisi.

New York, N. Y.

V pondeljek 9. maja smo pokopali na Fair View pokopališču vrlo Slovenko gospo Ivano Dolinar, soprogo uglednega newyorškega Slovenca in mnogoletnega upravitelja hrvatskega Narodnega Lista. Pokojnica je preminula vsled srčne kapi v 45. letu svoje starosti. Blag jej spomin!

Ridgewood, N. Y.

Včeraj ob 7. uri zvečer je preminula po štiri mesečni mučni bolezni previdena s tajstvi sv. vere v Ridgewood-u v hiši svojega zeta Mr. A. Burgerja najstarejša Slovenka naše kolonije udova Ana Rojanc v 82. letu svoje starosti. Rojena je bila v Ihanu pri Domžalah. Tukaj stanuje cela njena družina, obstoječa iz štirih hčera in sicer Mrs. Ganser, Mrs. Češarek, Mrs. Burgar in Mrs. Adamič in sina Jožeta Rojanca. Bila je prava gorenjska korenina, še v visoki starosti polna pristnega humorja in pri vseh, kateri so jo poznali, priljubijena.

Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti, 2399 Silver St., Ridgewood, L. I. v soboto 14. t. m. s sv. mašo v slovenski cerkvi Žalostne Matere Božje, Harrison Place & Morgan Ave., Brooklyn, N. Y. na pokopališče sv. Trojice, kjer spi že mnogo tukajšnjih Slovencev večno spanje.

Preblagi ranjki naj bo lahka zemlja tuja, ugledni njeni družini pa je zagotovljeno sožalje vseh prijateljev in znancev.

Lorain, Ohio.

Delavski položaj se je v enem letu tako izpremenil, kakor dvakrat noč in dan. Najprej so ljudi iztrebili, da namesto treh sedaj dela samo eden. Bossa niso nobenega, samo uboge trpine. Govorilo se je, da zato ne bodo nič plače utrgali, da bodo malo manj ljudi potrebovali, pa bodo tisti malo bolj delali. Nato so nam kar naenkrat dali polovico manjšo plačo, pa za tri moramo delati. Dobri smo, kaj ne? V vojnem času je šlo življenje kar hitro gor, vedno po 6 mesecev poprej kakor so nam priboljšali kakih 5 procent. Za dol so bili pa bolj hitri. Skočili so kar naenkrat za 20 odstotkov. Če pa vprašaš grocerista ali mesarja, ti bo vedno po stari navadi odgovoril, da se še draži. Sedaj pa ubogi družinski oče glej, kako boš preživljal svojo družino. Primoran si, da moraš reči, da bi rad delal po dvanajst ur na dan, ko bi ti jih dali, pa ti jih ne dajo. Delaš par dni, pa še to ne veš, če boš napravil prihodnji teden, kje boš dobil za svoje potrebne vsakdanje stroške. Prokleti časi! Če se pa proti komu kaj jeziš, si pa precej boljševik, socijalist in sploh da nisi vreden, da bi bil ameriški državljan.

Poročevalec.

Iz Slovenije.

Sami uboji.

Z nožem v prsa je zabodel na Veliki pondeljek France Bergant iz Repenj 25 let starega dninarja Franceta Jerasa iz Repenj in ga je težko ranil.

Iz Brnika poročajo, da je istotako neki fant z vilami do mrtvega pobil nekega drugega fanta, ki ga je pozdravil z "dober večer".

V Kriški vasi pri Višnji gori je ustrelil občinski gerent Janez Zupančič iz Zavrtač 25letnega Janeza Zajca iz Kriške vasi. Vzrok so občinskopolitične zadeve.

Dne 3. aprila okrog štirih zjutraj so se fantje iz Predol in Ilove gore stepli pred gostilno Bahovec v M. Račni, kjer so poprej popivali. Na piki so imeli ilovski fantje fante iz Predol že dalj časa. Med pretepom je enega fanta nekdo udaril po glavi, nakar se je zgrudil na tla, dva pa stekla, posestnikov sin Janez Nučič iz Predol je ostal na mestu in ni zbežal. Nek fant iz Ilove gore je stopil predenj in ga je udaril s kolom po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Frebil mu je črepinjo. Na lice mesta došli zdravnik dr. Raznožnik ga je za silo obvezal in potem so ga nesli na njegov dom, kjer je podlegel težki poškodbi ob 1. uri popoldne. Pokopali so ga takoj tisti dan na Kopanju. Kmetski fantje iz Ilove gore, ki so povzročili pretep in izvršili uboj, so po dejanju pobegnili z gozdove in se skrivajo pred orožniki. Poznejše poročilo pravi, da so jih baje že dobili ter da se nahajajo med njimi dva Zakrajška in neki Petrič, vsi še mladi.

Pred okrožnim sodiščem v Celju je stalo te dni 11 fantov iz vasi Starigrad pri Vidmu ob Savi, ki so navzeti boljševiškega duha, kakoršen se v Posavju že nekaj časa opazuje, dali duška svojemu boljševištvu s tem, da so dne 16. decembra 1920 napadli v službi se nahajajočo orožniško patrulo z namenom, orožnike postreliti. — Vodja vsega je bil 23letni Jožef Špiler, samski čevljar v Staremgradu pri Vidmu. Že pred navedenim dnevom je grozil, da, če pridejo v vas patrulirat, ne bodo nikdar več odšli. Ko sta v noči 16. decembra orožnika Ovijač in Dergan na službeni poti šla mimo gostilne Bernardi ter se oddaljila kakih 200 korakov, so pritekli za njima 3 fantje, med njimi Jožef Špiler, ki je zakričal na orožnika: "Kuš, aufoiks žandarja, fantje le naprej, horuk!" Že je sledila orožnikoma druhal kakih 30 glav. Orožnika sta zavila z glavne ceste na stransko pot proti železniškemu tiru v smeri proti Pesjemu. Iz druhali, ki se je razbila, so začeli padati streli iz pušk in samokresov, in orožnika sta čutila švigānje krogel. Vendar še nista rabila orožja, ampak sta šla po železniški progi proti Vidmu. Napadalci so se obrnili, tekli nazaj proti Staremugradu in ko so prišli vštric orožnikov, so se zaslišali klici: "Auf v švarmlinijo, žandar je razorožit, horuk žandarji, Flügel auf" itd. Napadalci so se razvrstili v bojno črto in začeli streljati na orožnike. Padlo je kakih 20 strelov. Ko sta orožnika oddala proti napadalcem vsak po 2 strela, so se umaknili proti Staremugradu, orožnika pa sta nadaljevala pot proti Vidmu. A kmalu se je pojavila druhal na begu nad železnico in zopet so padli klici: 'Schuss herunter, karabinke ven!' Zopet je padlo kakih 20 strelov. Orožnika sta zopet oddala po dva strela in junaški napadalci so se spustili v beg. Nato sta šla orožnika na videmsko postajo po ojačenje. Pri obravnavi statograjski junaki sicer priznajo, da so bili zraven, trdijo pa vsi, da se nobeden ni vdeleževal napada, ampak da je vsak samo gledal od daleč. Sodišče pa je spoznalo, da so fantje za svoje junaštvo zaslužili odlikovanje in so bili obsojeni: 23letni Jožef Špiler na 6, 24letni Janez Terselič in 20letni Jožef Pirnat vsak na 5, 20letni Ivan Turnšek, 20letni Herman Kunst, 25letni Franc Novak, 22letni Ivan Ivanšek, 16letni Jožef Rodman, 21letni Ignacij Ivanšek vsak na 3, 21letni Ivan Medved pa na 2 meseca strogega zapora. Morda si napravijo v teh mesecih nove generalštabne načrte za svojo novo "ofenzivo".

Umrli so v Ljubljani:

Ana Hrovat, postrežnica, 76 let.

Matija Černač, hiralec, 53 let.

Terezija Macuh, kočarjeva hči, 26 let.

Štefanija Jančič, žena železniškega delavca, [illegible] let.

Fran Selan, mesarjev sin, pol leta.

Janez Trebar, zasebnik, 87 let.

Vilka Pritekel, rejenka, 2 meseca in pol.

Josip Koprivec, ključavničar, 25 let.

Marijana Žnidaršič, občinska uboga, 73 let.

Bruno Rot, kavarnarski vajenec, 16 let.

Fran Gabrijel, deželni cestar, 65 let.

Neža Gorjanc, kuharica, 80 let.

Peter Mulej, hiralec, 43 let.

Marijan Juvanc, rejenec, 4 mesece.

Marija Benčina, hiralka, 37 let.

Emilija Simonetti, posestnica, zlatarjeva vdova, 67 let.

Fran Oblak, posestnik, 54 let.

Otmar Thaler, posestnikov sin, 16 let.

Alojzij Kruh, rejenec, 20 mesecev.

Marija Zupančič, žena železn. nadpremikača, 44 let.

Marija, Cvern, natakarica, 22 let.

Makso Klemenčič, dijak, 15 let.

FARME naprodaj.

Ker mi je zmanjkalo spomladanskih cenikov, sem prisiljen izdati druge. Vsi tisti kateri ste pisali po spomladanski cenik, boste dobili tudi novega. Ako se je pa kdo preselil, ga prosim da mi naznani novi naslov. Ceniki bodo tiskani v angleškem jeziku, saj ima vsaka družina otroke, kateri znajo čitati. Ti vam bodo lahko raztolmačili, kaj se dobi s katero farmo. To je meni velika olajšava zaradi druge narodnosti. V ceniku bo raznovrstnih slik farmarskih poslopji.

S cenikom boste dobili cirkular, v katerem bo natančno popisan ves pomen kmetijstva v dvajsetem stoletju.

JOHN ZULICH FARM AGENCY
6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalezo.

Vse moške bolezni zdravim po najnovejši metodi. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocelo ali vodno kilo ozdravim v 24. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski.

Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 1.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke
in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:
Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:
Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore.

za

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

DELNICE JUGOSLOVANSKE BANKE D. D. v Zagrebu (preje ZEMALJSKA BANKA.)

Avtoriziran kapital: K200,000,000.00
Popolnoma vplačan kapital: K100,000,000.00. Rezerva: K98,000,000,00
Glavni urad v Zagrebu. 10 podruznic v Jugoslaviji, 1 v New Yorku.
LASTUJE OZIROMA FINANCIRA 39 TOVARN IN OBRTNIŠKIH PODJETIJ V JUGOSLAVIJI.

Cene po pravem kurzu Zagrebške borze, a ne na špekulacije in na nevednost. Kdor želi vložiti svoje prihranke v delnice Jugoslovanske Banke D. D., ki je z ozirom na vplačan in rezervni kapital ena največjih, a z ozirom na industrijalno podjetnost najnaprednejša banka v Jugoslaviji ter tako osigurati svoj delež pri razvoju in dobičku tega velikega bankovnega podjetja, naj se blagovoli obrniti na:

S. KUCICH, Broker — 70 Cortlandt St., New York

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI
644 Penn Ave — PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mozulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rumenico, revmatizem, katar, zlato žilo, nahod itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Zastonj! ČUDOVITA GODBA. Zastonj!

Najnovejša iznajdba.

Ura je postala slavna z rekordom svetovne glasbe.

Vi boste navdušeni, ko boste slišali tako godbo, skrito v uri. Če hočete to krasno godbo v vašem domu, vam ni treba trošiti denarja za godala kot so piano, fonografi, itd., kajti ta ura je tako napravljena, da bo nadomestila vsako godalo.

Igra melodije, sestavljene od najslavnejših umetnikov, in slišite jih, če uro navijete ter pritisnite na gumb. Igrala bo za vas na tak krasen način, da se boste vi in vaši prijatelji čudili. Ta ura igra eno skladbo dvajset minut ter je popolnoma skrita.

Ta ura je iz solidne bronce ter je močno pozlačena s zlatom. Njena zunanjost jo dela bogatim ter je poleg tega okrasek vaše sobe. Njeno, v Nemčiji napravljeno kolesje je tako, da bo čas boljše kazala kot katerakoli ura.

Godbeno kolesje je na dnu ure, kar omogoča delovanje brez vseh streslajev ter povzroča, da daje od sebe čisto, sladke glasove godbe.

Ta ura, ki je za vsakega tako velike vrednosti, ne kaže samo časa, ampak je tudi godbeni inštrument ter je garantirana za 25 let.

Vredna je več kot dvajset dolarjev, dočim je naša cena za 30 dni samo $8.00. Pomnite, da je ta ponudba samo za kratek čas, kajti pozneje bo stala ura $25.00. SEDAJ NA DELO!

Ne pošljite denarja, ampak samo napišite razločno svoje ime in naslov ter nam pošljite zaeno s 50 centi v znamkah za stroške. Za uro boste plačali, ko vam bo dostavljena na dom. Poskušajte jo deset dni. Če ne boste žnjo zadovoljni, nam jo pošljite in mi vam bomo vrnili denar. PIŠITE DANES.

Union Sales Co. Dept. 252
673 W. Madison St., Chicago, Ill.

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisal Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

107 (Nadaljevanje.)

— Podrejen je skupni postavi, — je odvrnil Lenet. — Ker je slab, ga bo požrl močnejši. Ker je brez opore, bo plačal za onega, katerega protežirajo. Obžalujem ga, kajti zelo duhovit dečko je to.

Medtem pa je vrtila Claire list v roki semintja.

— Ali veste, — je rekla, — da me grdo preiskušate s to spremnico? Ali veste, da sem v stanu povesti svojega prijatelja do konca sveta ko ga bom enkrat držala v svojem objemu?

— To bi vam svetoval, madama, če bi bilo mogoče. Tej spremnici pa ne morete dati nobenega drugega pomena kot je oni, ki ga ima. —

— To je res, — je rekla Claire, ki je še enkrat prečitala list. — Dali so mi gospoda de Canolles. Moj je in nikdo mi ga ne more več iztrgati iz mojih rok.

— Nikdo ne misli na kaj takega. Naprej, madama, nikarte izgubljati časa. Oblecite se v moško obleko ter pojdite. Ta spremnica vam dovoljuje pol ure. Jaz vem, da je pol ure malo. Za to polovico ure pa bo prišlo celo življenje. Vi ste še mlada, življenje bo dolgo in Bog naj ga napravi srečnim.

Claire je stisnila Lenetu roko, ga potegnila k sebi ter ga poljubila na čelo, kot bi to storila z najbolj ljubeznjivim in dobrim očetom.

— Pojdite, pojdite. — je rekel Lenet, ki jo je nežno potisnil od sebe proč. — Ne izgubljajte nobenega časa. Oni, ki v resnici ljubi, ne pozna nobene resignacije.

Ko jo je videl nato oditi v drugo sobo, kjer jo je čakal Pompee, katerega je bila poklicala, da ji pomaga pri izmenjavi obleke, je zrl nekaj časa za njo ter mrmral:

— Ah, kdo ve, ko ve?

Štirideseto poglavje.

Kričanje, tulenje, pretnje in divja razburjenost ljudske množice, — vse to nikakor ni ušlo Canollesu. Skozi omrežje svoje celice je lahko videl pestro sliko, ki se je razgrinjala njegovim očem.

— Pri Bogu, — je rekel. — To je zelo mučen dogodek... Smrt Richona. Ubogi Richon! Bil je junak. Njegova smrt bo podvojila naše jetištvo. Nič več ne bom smel letati po cestah naokrog. Nobene poroke, razven če bi se Claire hotela zadovoljiti z jetniško celico. Ona se bo zadovoljila. Prav tako se lahko poroči človek v tej kapelici kot v kaki drugi. Žalostno znamenje. Za vraga, zakaj ni dospelo poročilo jutri, mesto danes?

Nato pa se je približal oknu, da se ozre ven ter nadaljeval:

— Kakšne straže! Dva vojaka pred vratmi! Koliko časa bo to pač trajalo? Dobro, da se v sedanjem času dogodki hitro razvijajo. Uboga Claire! Vsa obupana mora biti. Na srečo ji je znano, da so me aretirali. Da, znano ji je in vsled tega ve tudi, da ni bila to moja napaka. Kam, za vraga pa gredo vsi ti ljudje? Proti esplanadi, mislim. Tam ni ob tej uri niti parade, niti usmrčenja! Kljub temu pa drvi vse v to stran. Prav tako izgleda, kot da vedo, da sem zaprt tukaj za omrežjem, kot kak medved.

Canolles je pričel korakati po sobi gorindol in stene resnične ječe so vzbudile v njem filozofične misli, s katerimi se je v navadnih časih kaj malo pečal.

— Neumna stvar, ta vojna, — je mrmral. — Ubogi Richon, s katerim sem komaj pred enim mesecem večerjal, je mrtev. Neustrašen kot je, se je brez dvoma dal ubiti na svojih topovih, kar bi storil tudi jaz, brez dvoma storli, če bi me oblegal kot drugi kot ravno vikomtesa de Cambes. Ta ženska vojna je najbolj strašna med vsemi vojnami. Jaz vsaj nisem v nobenem oziru pripomogel k smrti prijatelja! Hvala Bogu! Nikdar nisem potegnil meča proti svojemu bratu in to me tolaži. To se moram zahvaliti svojemu malemu ženskemu geniju.

V onem trenutku je vstopil neki častnik ter prekinil samogovor Canollesa.

— Ali želite večerje, gospod? — je vprašal častnik. — Le ukažite, kajti ječar ima povelje pripraviti vam, kar ukažete.

— Dobro, — je si je mislil Canolles, — vse kaže, da hočejo na dostojen način postopati z menoj, dokler sem tukaj. Bal sem se nekaj nasprotnega, ko sem videl kisli obraz princesinje ter grde poglede vseh navzočih.

— Jaz čakam, — je rekel častnik ter se priklonil.

— Saj res. Oprostite. Vaše vprašanje me je spravilo na gotove misli. Gospod moj, jaz bom večerjal, kajti lačen sem, vendar pa sem vajen živeti zelo zmerno in navadna vojaška večerja mi zadostuje.

— Potem, — je rekel častnik, ki se mu je približal, poln sočutja, — ali nimate nobenega naročila v mestu... Ali ne pričakujete ničesar? Vi ste rekli, da ste vojak in jaz sem tudi. Postopajte z menoj kot s tovarišem.

Canolles se je presenečen ozrl v častnika ter odvrnil:

— Gospod moj, jaz nimam nobenega naročila v mestu. Ne, jaz nikogar ne pričakujem, razven eno osebo, katere pa ne smem imenovati. Kar se tiče tega, da postopam z vami kot s tovarišem, se vam zahvaljujem. Tukaj je moja roka in če bom pozneje kaj potreboval, se bom tega spomnil

V tem slučaju pa je bil častnik, ki se je presenečeno ozrl v Canollesa.

— Dobro, gospod, — je rekel. — Takoj boste postreženi.

Nato pa je odšel iz sobe.

Trenutek pozneje sta vstopila dva vojaka, ki sta prinesla popolno večerjo, obstoječo iz veliko bolj izbranih jedil kot jih je pričakoval Canolles. Cenolels je sedel za mizo ter pričel jesti z dobrim tekom.

Tudi vojaka sta se presenečena ozirala vanj. Canolles je smatral te poglede za poželjivost in ker je bilo vino izvrstno, je rekel:

— Prijatelja, zahtevajta dve čaši.

Eden izmed vojakov je odšel ter se kmalu vrnil s čašama.

— Na vajno zdravje, prijatelja!

Oba vojaka sta prijela za čaši, trčila s Canollesom ter izpila, ne da bi odvrnila na zdravico.

— Nista posebno dvorljiva, — si je mislil Canolles, — a piti znata. Človek ne more vsega zahtevati od ljudi.

Nato je jedel naprej.

Ko je končal, je vstal in vojaka sta odnesla mizico.

Častnik se je vrnil.

— Pri moji veri, — mu je rekel Canolles, — lahko bi večerjali z menoj. Večerja je bila izvrstna.

— Ne mogel bi imeti te časti gospod moj, kajti v tem trenutku prihajam sam od mize. Vračam pa se...

— Da mi delate družbo? Če je stvar taka, pote m sprejmite moj kompliment, kajti zelo ljubeznjivo je to od vas.

— Ne, gospod moj. Moje naročilo je manj ugodnega značaja. Prihajam, da vam sporočim, da ni nobenega protestantovskega duhovnika v ječi in da je kaplan katolik. Vem, da ste protestant in različnost veroizpovedi vam mogoče ne bo ugodna.

— Meni, gospod moj? Zakaj? — je vprašal Canolles naivno.

— Da opravite svoje molitve... — je odvrnil častnik v zadregi.

— Da opravim svoje molitve, — je odvrnil Canolles veselo. — Bom jutri mislil na to. Imam navado moliti le zjutraj.

Častnik se je zopet ozrl v Canollesa s presenečenjem, ki se je polagoma izpremenilo v globoko sočutje. Konečno se je priklonil ter odstopil.

— Torej svet je popolnoma znorel, — je rekel Canolles. — Izza smrti ubogega Richona izgledajo vsi ljudje, ki me srečajo, kot norci. Ne vem, ali bom sploh še kedaj videl kak pameten obraz?

Komaj je izgovoril te besede, ko so se vrata njegove ječe zopet odprla in še predno je mogel spoznati osebo, ki je vstopila, se je že nekdo vrgel v njegovo naročje, se oklenil z obema rokama njegovega vratu ter pričel močiti njegovo lice s solzami.

(Dalje prihodnjič.)

Grof Miha Karolyi v Jugoslaviji.

Vlada je dovolila vodji republikanskega pokreta na Madžarskem grofu Mihaelu Karolyiju, da se naseli v Jugoslaviji. Karolyi si izbere najbrže za bivališče mesto Dubrovnik v Dalmaciji.

DELO DOBI

100 dobro izvežbanih drvarjev za delati drva za kemikalije. Kdor ni vajen, naj ne vpraša, kdor pa razume to delo, naj vpraša osebno in dobil bo takoj delo. Plača $2.00 od klaftre. — W. C. Guncheon, Smethport, Pa. (11-12—5)

COLUMBIA GRAMOFONE

OD $35.50 — $350.00 — VELIKA ZALOGA — PLOŠČ V VSEH JEZIKIH. BREZPLAČNE CENIKE DOBITE PRI:

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi

ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street New York, N. Y.

Stojte, - - Glejte - - Poslušajte

to privlačno ponudbo.

Šest predmetov za samo $6.00

PIŠITE DANES

za zgoraj naslikano skupino predmetov, in ko jih boste dobili, jih pokažite svojim prijateljem, sosedom itd., do oni presodijo njihovo visoko vrednost.

Če hočete spoznati veliko vrednost teh predmetov, zagotovo izkoristite takoj to veliko ponudbo in vi boste potem naš zastopnik.

Ponudbi je jako lahko zadostiti in vsledtega se vam ni potreba vstavljati. Samo izrežite to sliko, napišite svoje ime in naslov **razločno**, pridenite 35 centov za poštnino oziroma za druge pošiljalne stroške in mi vam bomo poslali te predmete, ravno tako kot so naslikani zgoraj ter označeni spodaj.

1. Prvovrstna ura kukavica, napravljena iz najbolj dragocenega in trajnega lesa; krasne ročne rezbarije jo delajo še bolj dragocenim. Kolesje je prvovrstno, prirejeno, da kaže natančen čas, kar tudi stori, ker ga regulirajo uteži ter je garantirana za celo življenje.
2. Avtomatični strižilec las. Striže vam lase na ta način kot bi jih česali.
3. Železničarska ura v srebrno-nikljatem obodu, krasno se sveteča in gravirana. Niklajsto kolesje je tako urejeno, da kaže pravilen čas. Garantirana.
4. Pozlačeni prstan z vašimi začetnicami.
5. Barometer, najnovejša, izboljšana iznadba, ki naznanja vreme za en dan vnaprej. Če pride mala ženska skozi vrata, bo jasno vreme, če se pa pripravlja dež, ne pride, pač pa moški z dežnikom. Na vratih je termometer
6. Krasna beležnica, vezana v lepo usnje z ogledalem na stranici. Jako uporaben predmet, katerega naj bi vsakdo imel.

Nobenega teh šestih predmetov se ne prodaja posamič, kajti to ponudbo smo samo zato napravili, da nam je bilo mogoče tako znižati ceno, da bo vsem pristopna. Če mislite, da predmeti niso dvakrat toliko vredni kot jih nudimo, vam vrnemo denar. Ta skupina predmetov bo gotovo ugajala vašim prijateljem, in hiteli bodo, da si jo nabavijo. Morda boste pa tudi vi hoteli imeti še eno. **Torej, — hitro na delo.**

Union Sales Co., Dept. 510 673 W. Madison St., Chicago, Ill.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ.

da moč in zdravje bolnemu. Pomaga zaprtju, slabemu želodcu, ledicam ter pomaga izčistiti kri. Vprašajte še danes svojega lekarnarja ali po pošti zavarovano, en velik družinski zavoj $1.25 ali 3 zavoji za $3.15 ali 6 zavojev za $5.25. Naslov H. H. von Schlick, Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. —Adv.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat JOŽEF VIČIČ, doma iz Zarečja na Notranjskem. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njega, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, ali če pa sam čita ta oglas, naj se mi nemudoma oglasi. — John Vičič, Box 22, Davis, W. Va. (11-12—5)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom in znancem žalostno vest, da je 1. maja po šest tednih mučne bolezni preminula naša draga mati

JERA GABROŠEK, roj. **Kaučič**.

Ranjka mati je prišla pred nekako 7 meseci iz stare domovine v nadi, da vidi svoje drage ter živi med njimi, ker vojnega hrupa ji je bilo dovolj, ali usoda je hotela drugače.

Rajnka mati je bila doma z Vrhnike ter vdova 20 let. Tukaj zapušča 4 sine in 2 hčeri, v stari domovini pa enega sina, ki se nahaja pri vojakih.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom lepo zahvalimo vsem, ki so nam stali na strani v urah žalosti in za vence, kot Lekšanu in sestri Josie; nadalje pogrebcem rojakom, ki so dali svoje avtomobile, kot L. Mezič, F. Debevec in Dr. Gerbec; nadalje se zahvaljujemo Slovencem v Detroitu, Mich., kot družinam Tišler in Božič ter ostalim za vence in brzojavno sožalje.

Žalujoči ostali:
John, Frank, Charley, Joseph in **Cyril Gabrošek**, sinovi.
Frances, omožena **Pertoncel**,
Jerca, omožena **Lekšan**,
hčeri.

Barberton, O., 5. maja 1921. (11-12—5)

Iščem svojega brata JOHNA ULE, doma iz Lipsenja pri Grahovem na Notranjskem. Pred 8. leti se je nahajal nekje v Minnesoti. Cenjene rojake prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti, ker mu imam več važnega poročati. Če pa sam čita te vrstice, naj se oglasi svoji sestri: Mrs. Neža Donat (rojena Ule), 5902 Prosser Ave., Cleveland, Ohio. (10-12—5)

Iščem svojo sestro ANO TAVŽELJ. doma od Borovnice na Kranjskem. V Ameriki biva že kakih 17 let in pred tremi leti se je nahajala v Clevelandu. O. Cenjene rojake prosim, ako kdo ve za njen naslov, da mi ga naznani, ali pa če sama čita ta oglas, naj se mi sama javi, ker ji imam mnogo važnih stvari iz starega kraja sporočiti. Naslov: Mrs. Mary Stanovnik, 1315 E. 53rd St., Cleveland, Ohio. (10-12—5)

NAZNANILO.

Rojakom v državi Pennsylvanii naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

ANTON GLAŽAR,

ki je bil 3 leta nepretrgano v svetovni vojni. On je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in ga rojakom toplo priporočamo. Sedaj se nahaja v Pittsburgh in okolici.

Upravništvo Glasa Naroda.

Pozor rojaki in rojakinje!

Od Alpentinkture Vam zrastejo krasni lasje v 6tih tednih. Od Alpenpomade zrastejo v 6tih tednih moškim krasne brke in brada. Revmatizem ali kostibol se ozdravi popolnoma v 6tih dneh. Od Bru-lintinkture Vam postanejo sivi lasje popolnoma naturni kakor so bili v mladosti. Zdravilo za rane, opekline kraste, bule, turove, za kurje očesa, bradovice, potne noge, ozebline, Zastarane želodčne bolezni se zdravijo hitro in poceni. Pišite takoj po cenik in krasen žepni Koledar in knjižico za leto 1921 pošljem zastonj. Pošljite 5c marko za poštnino, knjižica, velja vsakemu v potrebi več kot $10.

Jakob Wahcich

6702 Bonna Ave., N. E. Cleveland, O.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

ROCHAMBEAU	14 maja	Havre	CANOPIC	17 junija	Genoa
OLYMPIC	14 maja	Cherbourg	KROONLAND	18 juni.	Havre
KROONLAND	14 maja	Cherbourg	LA SAVOIE	18 juni.	Havre
CALABRIA	17 maja	Trst	ROCHAMBEAU	18 juni.	Havre
POCAHONTAS	19. maja	Genoa	AMERICA	22 juni.	Cherbourg
FINLAND	21 maja	Cherbourg	FINLAND	25 juni.	Cherbourg
LA SAVOIE	21 maja	Havre	COLUMBIA	28 jun.	Trst
ARGENTINA	24 maja	Trst	BERENGARIA	30 jun.	Cherbourg
AQUITANIA	24 maja	Cherbourg	POCAHONTAS	30 juni.	Genoa
ZEELAND	24 maja	Cherbourg	LAFAYETTE	2 juli.	Havre
AQUITANIA	28 maja	Cherbourg	ZEELAND	2 jul.	Cherbourg
LA LORRAINE	28 maja	Havre	AQUITANIA	5 jul.	Cherbourg
PRES. WILSON	28. maja	Trst	LA LORRAINE	6 julí.	Havre
REGI. d' ITALIA	28 maja	Genoa	ADRIATIC	6 juli.	Cherbourg
ZEELAND	1 juni.	Cherbourg	FRANCE	7 juli.	Havre
ADRIATIC	1 juni.	Cherbourg	PRES. WILSON	9 julija	Trst
P. MATOIKA	2. junija	Genoa	CRETIC	12 juli.	Genoa
OLYMPIC	4 juni.	Cherbourg	MAURETANIA	14 jul.	Cherbourg
FINLAND	4 juni.	Cherbourg	LA SAVOIE	14 juli.	Havre
PESARO	4 juni.	Genoa	P. MATOIKA	14 juli.	Genoa
PANNONIA	4. junija	Trst	LAPLAND	16 juli.	Cherbourg
LAFAYETTE	4 juni.	Havre	ARGENTINA	21 julija	Trst
ROUSILLON	7 juni.	Havre	SAXONIA	21 jul.	Cherbourg
LA TOURAINE	7 junija	Havre	AMERICA	23 juli.	Cherbourg
MAURETANIA	9 juni.	Cherbourg	ROCHAMBEAU	23 juli.	Havre
SAXONIA	9 juni.	Cherbourg	PARIS	27 juli.	Havre
FRANCE	9 juni.	Havre	KROONLAND	28 juli.	Cherbourg
LAPLAND	11 juni.	Cherbourg	FINLAND	30 juli.	Cherbourg
BELVEDERE	11 juni.	Trst	WASHINGTON	30 juli.	Cherbourg
AQUITANIA	14 jun.	Cherbourg	BELVEDERE	11 aug.	Trst

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko.
FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

VABILO

NA VELIKO VESELICO, katero priredé tri društva v IMPERIALU, Pa., v pondeljek dne **30. maja 1921** povodom slavnostne otvoritve novega poslopja zadružne prodajalne. Pričetek ob 1. uri popoldne v Slovenskem Nar. Domu s sledečim vsporedom: — 1. Godba zaigra amerikansko narodno himno; 2. nastop najboljših slovenskih govornikov; 3. godba zaigra "Hej Slovani"; 4. petje; 5. ples in prosta zabava. Vstopnina 75¢ za moške; dame proste vstopnine. Svežega okrepčila ne bo manjka. Rojaki in rojakinje iz bližnjih naselbin so vljudno vabljeni na ta slavnostni dan, kateri bo nam ostal v vednem spominu. Obenem so vsa društva v bližnji okolici prošena, da bi ne prirejala veselic na isti dan.

Za odbor: Alojzij Tolar.

(3x 12,13,21—5)

30

Patenti.

Na zahtevo vam bo poslana brezplačno dragocena knjižica z informacijami o patentih.

Iznajditelji

in drugi, pišite ponjo.

Ime A. M. WILSON je že znano 30 LET in vsaka nam poverjena patentna zadeva bo deležna najboljše pozornosti. Pošljite model ali sliko vaše iznajdbe v pregled.

Pišite danes po slovensko patentno knjižico v slovenskem jeziku na sledeči naslov:

A. M. WILSON INC.

Registered Patent Attorneys

320 Victor Bldg., Washington, D. C.

NOVO! NOVO!

ZNIŽANJE CENE

veljavne od 15. marca naprej.

Cene za pristne glasne Columbia gramofone so padle od 15 do 40 odstotkov. Sedaj imate priliko kupiti pri nas gramofon za nizko ceno.

Pišite nam takoj po novi cenik z novimi cenami ter si prihranite precej dolarjev.

Ivan Pajk

24 Main St., Conemaugh, Pa.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York

American Line

Direktna služba

NEW YORK v HAMBURG

Veliki in moderni parniki na dva vijaka.

MINNEKAHDA (nov)
samo tretji razred
21. maja.

MANCHURIA ...... 3. junija
MONGOLIA .... 16. junija

Red Star Line

NEW YORK -- HAMBURG
LIBAVA -- GDANSK

POLAND .... 26. maja

Vprašajte pri pisarni kompanije
9 BROADWAY NEW YORK
ali pri lokalnem agentu.

BRZOPARNIK

Calabria

Cunard-Anchor črte
odpluje
17. maja
v TRST

Cena za III. razred $120.00
Cena za II razred $180.00
vštevši vojni davek.

Za vsa pojasnila se obrnite na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ...... 24. maja
PRES. WILSON .... 28. maja
BELVEDERE ...... 11. junija

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne upodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

ROCHAMBEAU .... 14. maja
SAVOIE .... 21. maja
CHICAGO .... 21. maja
LORRAINE .... 28. maja
LAFAYETTE .... 4. junija

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma. Poseben zastopnik Jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.
ali pa pri lokalnih agentih.